Deklarationsråd för 2026

Deklarationsservice Sveriges Dramatikerförbund 2026
Susin Lindblom Curman

INLEDNING

Årets deklarationsråd innehåller relativt få större nyheter. Ett viktigt tillskott är dock avsnittet om ackumulerad inkomst. Efter att ersättning för privatkopiering i vissa fall har betalats ut retroaktivt, kan det bli aktuellt för fler att använda reglerna om ackumulerad inkomst. Syftet är att mildra skatteeffekten när inkomster som avser flera år betalas ut vid ett och samma tillfälle. Detta innebär att en särskild skatteberäkning görs där inkomsten fördelas över de år den hänför sig till, för att motverka effekten av den progressiva beskattningen. Mer om detta går att läsa på s 39.

Ett återkommande inslag i deklarationsråden är snabbguiden, som även finns med i år. Den är tänkt för dig som har deklarerat tidigare och vill få en översikt utan att läsa hela materialet. I texten finns hänvisningar till relevanta avsnitt för fördjupning.

För att ytterligare underlätta finns snabbguiden i två versioner:

- en för dig som arbetar med pappersblanketter
- en för dig som deklarerar digitalt via Skatteverket

Den digitala utvecklingen fortsätter, och i dag kan i princip alla deklarationsmoment hanteras via e-tjänster med hjälp av BankID eller annan e-legitimation. Digital inlämning innebär ofta snabbare handläggning och ökar möjligheten att få eventuell skatteåterbäring tidigare.

Du kan välja att följa deklarationsråden steg för steg genom hela deklarationen, eller läsa utvalda delar och använda snabbguiden som stöd.

Avslutningsvis några viktiga påminnelser:

- Enskilda näringsidkare med en omsättning på högst 3 miljoner kronor ska upprätta ett förenklat årsbokslut, som ligger till grund för inkomstdeklarationen.
- Kraven på korrekt och löpande bokföring har ökat, och Skatteverket ställer i allt större utsträckning frågor med utgångspunkt i bokföringen.
- Momsdeklarationen ska i många fall lämnas senast den **12 maj**, men andra datum gäller om du redovisar moms årsvis och har EU-handel eller särskilda upplägg.
- Via "Mina sidor" hos Skatteverket kan du bland annat:
    - se ditt skattekonto och saldo
    - ta del av tidigare deklarationer
    - följa aktuella ärenden
    - lämna och justera uppgifter digitalt

Behöver du ändra din preliminära F-skatt görs det via e-tjänsten för preliminär inkomstdeklaration.

Deklarationsråden innehåller bl. a följande nyheter och tips:

Nya skatteregler och deklarationstips 2026
För enskilda näringsidkare (inkomståret 2025)

Skattefria ersättningar och avdrag

- Traktamente inom Sverige 2025

Skattefritt heldagstraktamente är 290 kr per dag (145 kr halv dag). Om frukost ingår på hotell eller liknande ska 52 kr dras av per dag. För utlandstraktamenten hänvisas till Skatteverkets årliga listor med belopp och kostavdrag.

- Bilersättning 2025

Skattefri bilersättning är 25 kr per mil vid resa med privat bil i tjänsten.

Deklaration och bokföring

- Kryptovalutor (exempelvis bitcoin)

Vinster och förluster redovisas på blankett K4, avsnitt D. Detta gäller om kryptovalutorna hanteras privat och inte inom näringsverksamheten.

- Fråga om hjälp med bokslut (NE-blanketten)

Du ska ange om du haft hjälp att upprätta bokslutet. Frågan gäller endast bokslut, inte om du fått hjälp med deklarationen. Har du gjort bokslutet själv, men anlitat någon för att deklarera, ska du svara nej.

- Återföring av periodiseringsfond från taxeringsår 2020 (ink 2019)

Deklarationen 2026 är sista året att återföra en periodiseringsfond som sattes av i deklarationen 2020 (inkomstår 2019). Skattetillägg kan påföras om detta missas. Beloppen framgår i den förtryckta deklarationen.

Gåvor och representation

- Julgåva till anställda

Skattefri om värdet inte överstiger 550 kr inklusive moms. Gäller endast för den som har anställda. Gåvor till sig själv i enskild firma är inte avdragsgilla.

- Representation – aktuella regler

Inkomstskattemässigt avdrag för representationsmåltider är avskaffat. Momsavdrag är dock fortfarande tillåtet upp till 300 kr exklusive moms per person. Enklare förtäring (t.ex. fika) är fortfarande avdragsgillt upp till cirka 60 kr per person.

EU-handel, moms och upphovsrätt

- Försäljning av upphovsrätt inom EU

Om du är momsregistrerad och säljer upphovsrätt till företag i andra EU-länder, ska en periodisk

sammanställning lämnas varje kvartal. Den kan lämnas digitalt via Skatteverket. Förseningsavgift på 1 250 kr kan tillkomma vid utebliven inlämning.

- EU-inköp (exempelvis annonser från Facebook eller tjänster från Adobe)

Räknas som omvänd skattskyldighet. Om du är momsregistrerad ska du redovisa detta i momsdeklarationen. Om du har årsmoms var sista inlämningsdag den 26 februari 2026. Förseningsavgiften är 625 kr. Det är bättre att lämna och rätta vid behov än att inte lämna alls.

Övriga tips och kontroller

- ROT, RUT och grön teknik

Skattereduktioner är normalt förifyllda, men bör kontrolleras mot kvitton och fakturor.

- Gåvor till ideell verksamhet

Skattereduktion medges för gåvor till godkända organisationer. Max 3 000 kr i reduktion (på upp till 6 000 kr i gåva per år).

Deklarationsråden behandlar regler som är särskilda för författar- och översättarinkomster. För mer information samt deklarationsanvisningar så har Skatteverket information på sina hemsidor. Idag satsas mer på hemsidan och man minskar fortlöpande tillgången till tryckta broschyrer. Gällande bokföring och avdrag har Skatteverket upprättat ett avdragslexikon som finns på hemsidan och heter ”Avdragslexikon för enskild näringsverksamhet (enskild firma). Skatteverket har nu även lagt ner sin servicetelefon och hänvisar till hemsidan alternativt att man ringer till Skatteupplysningen. Det finns en telefonservice med lokalsamtalstaxa – Skatteupplysningen 0771–567 567 – som svarar på skattefrågor och där kan man även efterfråga hemsändning av blanketter och broschyrer. Numera kan man även ställa sin fråga Skatteverket på Facebook. Men eftersom din fråga ofta kan vara ganska specialiserad så är det nog ofta bättre att ringa.

ANALOG SNABBGUIDE – för dig som tycker om papper

1. Ta fram din bokföring och kontrollera att allt är med och verkar rätt bokfört. Kolla så momsen hamnat på kredit om du sålt något och på debet om du köpt något. Se avsnitt 1.1. Fundera särskilt över dina avdrag och kontrollera med hjälp av avsnitt 4.

2. Plocka fram allt som kommit med posten, kontrolluppgifter, bankbesked, gul Inkomstdeklaration samt vit Mervärdesskattedeklaration. Beställ eller tryck ut NE-blankett från nätet. Detsamma gäller andra blanketter som du kan behöva t ex om du sålt hus eller värdepapper.

3. Om ditt bokslut inte är klart – läs avsnitt 2.3 i deklarationsråden och gör ett förenklat bokslut och skriv under det. Fyll sedan i samma siffror på övre delen av NE, sid 1, B1-B16. Ange verksamhetens art och att den är aktiv. Kryssa nej i rutan om att Uppdragstagare (t.ex. redovisningskonsult) har biträtt vid upprättandet av årsbokslutet förenklat bokslut.

4. Skriv in dina intäkter (fördelade på momspliktiga och inte momspliktiga) på sid 1, R1 och R2. Sjukpenning skriver du in på NE, sid 2, R44.

5. Dra normalt av alla dina kostnader, NE sid 1, R6 samt fyll eventuella avskrivningar på större inventarier NE, sid 1, R10 (se avsnitt 4.6–4.7 för att välja rätt). Inventarier som får dras av direkt ska ingå i NE, sid 1, R6. Använd vi behov även NE, sid 1, R5, R7, R8.

6. Summera och vänd på NE-blanketten. För in ditt resultat på NE, sid 2, R12.

7. På nästa sida kan du justera för inkomster eller kostnader som ska tas bort eller läggas till, NE, sid 2, R13-16. Läs avsnitt 4.

8. Om du vill återföra eller sätta av till upphovsmannakonto eller periodiseringsfond, använd NE sid 2, R27-28 samt R32 och R34. Läs avsnitt 4.17 och 5.4.

9. Om du har kvar ett tidigare underskott (ska vara förtryckt i upplysningarna till den gula Inkomstdeklaration). För in detta vid NE, sid 2, R24.

10. Avdrag för pensionsförsäkring finns kvar och fylls in på NE, sid 2, R 38.
    När du fyllt i avdraget måste du räkna fram ett belopp på 24,26 % x premien som skriva in det vid NE, sid 2, R39. Hela pensionsavdraget ska också skrivas in på din gula Inkomstdeklaration, sid 2, 10.6 – eget.

11. Stäm av förra årets egenavgifter med hjälp av bifogade uppgifterna till den gula blanketten. Skriv in beloppen i NE, sid 2, R40-R41. Räkna ut årets avdrag för egenavgifter. Se avsnitt 6.2, Skriv in årets avdrag på NE, sid 2, R 43.

12. Summera överskott, NE sid 2, R47 eller underskott NE sid 2 och spara detta. Följ sedan anvisningarna i blanketten och för över ditt överskott eller underskott till rätt ruta på den gula Inkomstdeklarationen, sid 2, 10.1 eller 10.2.

13. Gör resten av Inkomstdeklarationen och se särskilt efter att inget belopp som du tagit upp i näringsbilagan står förtryckt på den gula blankettens första sida. Om du ser förtryckta belopp som ingår i din näring – måste du läsa avsnitt 2.1och 3.3. Om du har intäkter i näringen där någon har betalt dina sociala avgifter läs även avsnitt 6.2 under rubriken Special.

14. Skriv under och lämna in senast den **4 maj 2026.**

Och så momsen analogt:

1. Ta fram vit Momsdeklaration.
2. Läs avsnitt 8.1–8.3 och fyll i efter anvisningarna.
3. Skriv under och lämna in senast den 12 maj 2026.

DIGITAL SNABBGUIDE – för dig som tycker om nätet

1. Skaffa e-legitimation/mobilt bank-id och testa att logga in på *Skatteverket.se*. Lägg märke till att du måste gå in under fliken Företag för att hitta alla de tjänster som du har tillgång till som näringsidkare. Sök under rubriken Självservice för att hitta alla digitala tjänster.

2. Ta fram din bokföring eller öppna ditt bokföringsprogram i datorn. Ta också fram alla papper som kommit med posten som inte är från Skatteverket.

3. Gå till e-tjänsten Förenklat årsbokslut. Läs gärna avsnitt 2.3.

4. Du kan välja mellan att vara anonym eller att logga in i denna tjänst. Om du väljer att anonym så sparas inga uppgifter.

5. Läs först upplysningar på startsidan och gå sedan till Allmänna uppgifter och fyll i dessa.

6. Följ sedan steg för steg under Bokslutsunderlag – lägg märke till att du kan hoppa över ej aktuella rubriker genom att använda vänstermenyn.

7. Lägg märke till att tjänsten hjälper dig att komma ihåg kundfordringar och leverantörsskulder – men tänk på att dessa är med moms i balansräkningen och utan moms i resultaträkningen. Momsen ska sedan ingå i Momsdeklarationen.

8. Under rubrik Varor, Material och Tjänster döljer sig den vanligaste avdragsrutan R6.

9. När du är klar med bokslutet – skriv ut det – och skriv under samt ha det tillhands när du ska fortsätta med deklarationsarbetet.

10. Gå till E-tjänsten Inkomstdeklaration 1 och logga in. Börja med att titta på Övriga förtryckta uppgifter och stäm av dessa med dina egna uppgifter. Gå sedan till Kontrollera och titta igenom angivna deklarationsuppgifter. Notera om något är fel i dessa uppgifter för att sedan längre fram ändra detta.

11. Nästa flik heter bilagor. Där får du troligen förslaget att lämna NE-blanketten och när du klickat på det är det dags för tre steg. Först skriva in allmänna uppgifter, därefter lämna bokslut och till sist beräkna det skattemässiga resultatet. Om du tidigare deklarerat på vanlig pappersbilaga – ta fram denna och använd den som förlaga för att förstå uppbygganden av NE-blanketten i nättjänsten.

12. På tre ställen finns hjälprutor som beräknar belopp för att få fram det skattemässiga resultatet. Du kan få hjälp att beräkna din eventuella periodiseringsfond (läs avsnitt 5.4), räkna fram löneskatt på pensionsförsäkringspremien (läs avsnitt 4.13) samt beräkna avsättning för egenavgifter (läs avsnitt 6.2).

13. Under nästa flik Ändra (som bygger på att du genomfört Kontrollera) – så kan du t ex ta bort inkomst som redovisas under tjänst men som egentligen ingår i din näring. Du kan fördela om räntor mm. Om du drar av pensionsförsäkring i din näringsbilaga kan du ta bort den från tjänst. Lägg märke till att även helt nya uppgifter som ska föras in kan kallas ändring – om du t ex hör till dem som har näringsintäkter där någon annan ska betala sociala avgifter. Ändra kan alltså också vara nya uppgifter som måste läggas till för att det ska bli rätt skatt.

14. Under fliken Skatteuträkning för du bara in alla uppgifter om inbetald skatt som eventuellt efterfrågas och sedan trycker du fram en skatteuträkning i nästa steg. Observera att din inbetalda F-skatt är redan införd.

15. Arbetet avslutas sedan med att fylla i eventuellt Bankkonto, Mina uppgifter och till slut Skicka in. Skriv gärna ut kvittensen, men du har också en redovisning på sista fliken: Kvittenser tidigare år. När du väljer skicka in kan du också få påminnelse om saker du missat i arbetet med deklarationen.

ANDRA BRA E-TJÄNSTER FÖR ALLA

- Om du har e-legitimation/mobilt bank-id kan du använda flera bra tjänster på Skatteverkets hemsida, även om du inte vill lämna inkomstdeklarationen.

- Lämna Momsdeklaration senast 12 maj 2026.

- Lämna Periodisk sammanställning för moms under året.

- Titta på Min Skatt (se aktuellt saldo och beräkna kommande inbetalning samt anmäla konto för skatteåterbetalning). Du kan också begära återbetalning under året om du skulle ha satt in en för hög summa på kontot.

- Jämka F-skatten genom att lämna Preliminär inkomstdeklaration, när som helst under året. Kan göras flera gånger om din inkomst förändras upp eller ner.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.1 HANDLINGAR DU BEHÖVER FÖR ATT DEKLARERA FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET 11
1.2 NÄR KAN DEKLARATIONEN LÄMNAS IN? 12

ALLMÄNT OM UPPRÄTTANDE AV NÄRINGSDEKLARATION **13**
2.1 DEN FÖRTRYCKTA BLANKETTEN 13
2.2 NE-BLANKETTEN 14
2.3 BALANSRÄKNING/RÄKENSKAPSSCHEMA 15

INTÄKTER I FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET **17**
3.1 KONTROLLUPPGIFTERNA 17
3.3 VEM SKA BETALA DE SOCIALA AVGIFTERNA? 18
3.4 FELAKTIG KONTROLLUPPGIFT 20
3.5 STIPENDIER 20
3.6 UTTAG FRÅN UPPHOVSMANNAKONTO 21
3.7 MERVÄRDESSKATT PÅ INTÄKTERNA 22
3.8 INTÄKTERNA FÖRS IN PÅ FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN OCH PÅ RESULTATRÄKNINGEN, NE-BLANKETTEN SIDA 1 23

KOSTNADER I FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET **23**
4.1 ARBETSRUM 24
1. *Arbetslokal fristående från egen bostad (R6)* *24*
2. *Särskilt inrättat arbetsrum i den egna bostaden (R6)* *24*
3. *Inte inrättat ett särskilt arbetsrum i bostaden (R6)* *25*

4.2 FACKLITTERATUR/FACKTIDSKRIFTER (R6) 25
4.3 REPARATIONER OCH SERVICE PÅ KONTORSMASKINER/DATORER (R6) 25
4.4 KOPIERING/RENSKRIVNING (R6) 25
4.5 TELEFONKOSTNADER/FAX, PORTO (R6) 26
4.6 FÖRBRUKNINGSINVENTARIER OCH FÖRBRUKNINGSMATERIAL (R6) 26
4.7 KOSTNAD FÖR INVENTARIER (B4 SAMT R10) 26
4.8 REPRESENTATIONSKOSTNADER (R6) 27
4.9 RESOR OCH ÖKADE LEVNADSKOSTNADER 27
1. *Resor mellan bostad och arbetsplats (där man bedriver verksamheten) (R16)* *27*
2. *Avdrag för resor i verksamheten (tjänsteresor) (R6)* *28*
3. *När kan en resa dras av i näringsverksamheten?* *29*
4. *Resor med egen bil (R6)* *30*

4.10 UTVECKLINGSKOSTNADER 30
4.11 BANKFACK (R6) 30
4.12 FÖRSÄKRINGSPREMIER (R6) 30
4.13 PENSIONSFÖRSÄKRING (R38 OCH R39) 31
4.14 HÄLSOVÅRD (R6) 31
4.15 INTERNET MM (R6) 31
4.16 TRYCKKOSTNADER MM VID EGENUTGIVNING 32
4.17 UPPHOVSMANNAKONTO 32
4.18 UNDERSKOTT I VERKSAMHETEN 33
4.19 KOSTNADERNA FÖRS IN PÅ FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN OCH I RESULTATRÄKNINGEN, NE-BLANKETTEN SIDA 1 33
4.20 PRIVATA LEVNADSKOSTNADER 34

VIKTIGA BEGREPP I DEKLARATIONEN **36**
5.1 LÄTTNADER FÖR SMÅFÖRETAGARE 36
5.2 FÖRETAGETS FÖRMÖGENHET 37
5.3 POSITIV OCH NEGATIV RÄNTEFÖRDELNING 37
5.4 PERIODISERINGSFOND 38
5.5 AVSÄTTNING TILL EXPANSIONSFOND 39

5.6 ACKUMULERAD INKOMST Ackumulerad inkomst **39**
Vad innebär ackumulerad inkomst? *39*
Hur görs beräkningen? *39*
När ger reglerna effekt? *40*
Så här beskriver Skatteverket ett tänkt scenario där reglerna kan tillämpas *40*
Tillvägagångssätt *40*

Exempel på vilken effekt det kan ge **41**
Förutsättningar *41*
Scenario utan regler om ackumulerad inkomst *41*
Scenario med ackumulerad inkomst *42*
Effekt *42*
5.7 SAMMANFATTANDE SYNPUNKTER 42

EGENAVGIFTER – AVSTÄMNING OCH AVSÄTTNING **44**
6.1 AVSTÄMNING AV PÅFÖRDA EGENAVGIFTER OCH TIDIGARE MEDGIVEN AVSÄTTNING 44
6.2 AVSÄTTNING FÖR EGENAVGIFTER 45

INKOMST AV NÄRINGSVERKSAMHET – INFÖRS PÅ HUVUDBLANKETTEN **46**
7.1 DEKLARERA PÅ NÄTET 46

MERVÄRDESSKATT **47**
8.1 REDOVISNING AV MERVÄRDESSKATT 47
8.2 MERVÄRDESSKATT VID EU-HANDEL 48
8.3 Nyheter – två viktiga momsnyheter 49

9.1 SKATTEUTRÄKNING OCH SKATTEKONTO **49**

TAXERING, OMPRÖVNING OCH ÖVERKLAGANDE **51**
10.1 TAXERING 51
10.2 OMPRÖVNING 51
10.3 ÖVERKLAGANDE 51
10.4 SKATTETILLÄGG 52

EN ÅTERBLICK PÅ FÖREGÅENDE ÅR **53**
11.1 KONTROLL AV 2023 ÅRS SLUTSKATTEBESKED 53
11.2 INFORMATION OM BOKFÖRING 54

INFORMATION OM F-SKATT **56**
12.1 FRÅGOR OCH SVAR OM F-SKATTEN 56

MODELL FÖR FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN **59**
12.2 MÅSTE-KOLLA-LISTA *62*
1. Grundläggande formalia *62*
2. Intäkter – fullständighet & rätt placering *62*
3. Moms – ett av de vanligaste felen *62*
4. Kostnader & avdrag *62*
5. Periodiseringsfond & expansionsfond *63*
6. Räntefördelning (ofta missad!) *63*
7. Egenavgifter *63*

8. Pension & försäkringar *63*
9. Förtryckta uppgifter – dubbelkolla extra noga *63*
10. Skattekonto & F-skatt *64*
11. Formella avslut *64*

1.1 HANDLINGAR DU BEHÖVER FÖR ATT DEKLARERA FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET

1. Slutskattebeskedet för 2025 års taxering. Den fysiska sändes ut senast i december 2025 och innehåller bl. a uppgifter om förra årets debiterade egenavgifter. Dessa finns också förtryckta på din gula Inkomstdeklaration. Du kan numera även hitta alla dina utskick från Skatteverket inne på deras hemsida. Samt om du har digital brevlåda t ex Kivra kan de även finnas där. Om du inte redovisade näringsverksamhet föregående år fick du förmodligen ditt slutskattebesked redan i augusti.

2. Kopia på föregående års deklaration. Det kan också vara bra att ta en titt i deklarationskopian från taxeringen 2020 (inkomstår 2019) för att se efter om du gjort avsättning till periodiseringsfond eller inte. Om så är fallet måste den återföras senast denna taxering. Den finns också digitalt tillgänglig via ”Mina Sidor” på Skatteverkets hemsida. Detta är särskilt viktigt om du haft deklarationshjälp tidigare och inte vet säkert om periodiseringsfond använts eller ej. I den förtryckta blanketten anges dina periodiseringsfonder, men tyvärr är uppgifterna ibland ofullständiga. Förra året hade en hel del uppgifter fallit bort från de förtryckta blanketterna varför det kan vara bra att vara lite extra vaksam här.

3. Bokföringen. Alla som deklarerar näring är bokföringsskyldiga men en vanlig kassabok går att använda för små verksamheter. Om den är bristfällig eller saknas måste du ställa samman ett underlag med intäkter och kostnader i verksamheten – detta på samma sätt som tidigare år. Du måste alltså ta fram samtliga verifikationer (kvitton mm) och egna anteckningar om kostnader i författar- och översättarverksamheten under 2025.

4. **Deklarationsblanketter:**
   • Inkomstdeklaration (INK1). Har du inte fått blanketten Inkomstdeklaration senast den 15 april – kontakta skatteverket. Men kolla först om den ligger på ”mina sidor” på skatteverket. På samma sätt kan deklarationen ha anlänt till din digitala brevlåda t ex Kivra.

   • NE-blanketten (inkomst av näringsverksamhet – enskilda näringsidkare).

   • Hjälpblankett SKV 2196 som handlar om räntefördelning, expansionsmedel samt

underlag för avskrivningar.

• Mervärdesskattedeklaration som kommer att sändas ut i egen försändelse och ska lämnas in som en egen deklaration dvs. inte som bilaga INK1.
Även denna går att komma åt på Skatteverkets ”Mina Sidor”.,

5. Kontrolluppgift från uppdragsgivare. Jämför dessa med dina egna noteringar. Det händer att kontrolluppgifter uteblir eller att felaktiga sådana sänds ut. Observera att erhållen moms oftast inte redovisas på kontrolluppgiften. Här måste du själv ha underlag i din egna bokföring. Se även royaltyredovisningar som kan innehålla uppgift om utbetald moms.

6. Om du vill begära avdrag för arbetsrum i bostaden – hyresavier, värme-, vatten-, el- och sophämtningskostnader. Schablonavdrag för hemarbete i lägenhet är 4000kr, bor du i hus är det 2000kr.

För den som är godkänd för F-skatt behövs även följande:

7. Föregående års beslut om debiterad F-skatt.

8. Kontoutdrag från skattekonto. Skatteverket har minskat antalet kontoutdrag men även i fortsättningen stäms skattekontot av varje månad och kontoutdrag skapas om annat än inbetalning eller ränta har bokförts på skattekontot, men kontoutdraget skickas ut automatiskt bara i samband med att:

- betalningsuppmaning eller betalningskrav framställs
- slutlig skatt bokförs på skattekontot
- utbetalning sker vid månadsavstämning
- skulden överlämnas för indrivning till Kronofogden eller att det har skett andra transaktioner mellan Kronofogden och skattekontot.

Det betyder att du får färre kontoutdrag men att årets samlade utdrag ändå ska visa allt som hänt på ditt skattekonto under året. Har man e-legitimation/mobilt bank-id så kan man löpande gå och titta på siffrorna via Skatteverkets hemsida.

1.2 NÄR KAN DEKLARATIONEN LÄMNAS IN?

Fysiska personer och enskilda näringsidkare ska senast lämna sin deklaration den 4 maj 2026. Om du inte hinner i tid måste anstånd sökas senast tio dagar före inlämningsdagen. Blankett kan fås från Skatteverket. Deklarationen kan lämnas elektroniskt om du har e-legitimation/mobilt bank-id.

ALLMÄNT OM UPPRÄTTANDE AV NÄRINGSDEKLARATION

2.1 DEN FÖRTRYCKTA BLANKETTEN

Den förtryckta blanketten är tvåsidig vilket innebär att den är komprimerad och det gäller att läsa alla instruktioner noga. Den finns att få via post eller att se och göra på Skatteverkets hemsida med hjälp av Bank ID. Likt tidigare år ska momsen inte redovisas på Inkomstdeklarationen utan ska numera tas upp i en Mervärdeskattdeklaration. Denna skickas ut separat i post men finns även att hitta och deklarera på Skatteverkets hemsida. Huvudblanketten för inkomst kallar vi i fortsättningen för Inkomstdeklarationen (INK1). Det är denna blankett som är den egentliga deklarationsblanketten och alla de andra är bilagor. Men utöver detta kommer nu en egen Momsdeklaration som också är förtryckt och skall undertecknas.

Många belopp förtrycks på blanketten. Detta gäller till exempel alla belopp som kommer från inlämnade kontrolluppgifter. Detta kommer troligen att förvirra många eftersom royalties som man brukar ta upp i sin näringsbilaga kan komma att förtryckas på sid 1, punkt 1.6. På samma sätt kan till exempel en pensionsförsäkring som brukar dras i näring hamna under allmänna avdrag. Här är det viktigt att man själv stryker förtryckta belopp som i stället ska tas upp i näringsbilagan.

Erfarenheten från tidigare taxering visar att här begår både skattskyldiga och skattehandläggare många fel. Om man missar att stryka inkomster från första sidan alternativt att strykningen inte uppmärksammas vid deklarationens handläggning, så får skattsedeln ett skrämmande utseende. När du stryker ett belopp så ska du skriva det rätta beloppet till höger om strykningen. Om det nya beloppet ska vara noll är det viktigt att nollan tydligt skrivs ut. Även små belopp kan naturligtvis ha hamnat fel och det är därför viktigt att gå igenom sin skattsedel nu i samband med deklarationen och jämföra med den kopia man lämnade in.

Positivt är att förtryckta belopp också specificeras med utbetalare och avdragen skatt eftersom det ger den skattskyldige möjligheten att se efter att alla kontrolluppgifter är rätt inregistrerade hos Skatteverket.

Till den förtryckta Inkomstdeklarationen fogas också en skatteberäkning som troligtvis är helt felvisande för den som har näringsverksamhet. Där beaktas inga avdrag och det är oftast så att en

hel del inkomster inte räknats med. Underlag för egenavgifter mm är ofta alldeles för högt.

Sammanfattningsvis: Se den förtryckta blanketten endast som ett utkast och gå igenom och stryk allt som ska överföras till din näringsbilaga (inkomster, avdrag och räntor). Skriv och förklara dina strykningar under övriga upplysningar, sid 2. Ange kortfattat att strukna belopp är hänförliga till näringen. Allt detta går också att göra i den digitala tjänsten – men kallas då ändring.

Kontrollera att allt som står i specifikationen är riktigt och lita inte på skatteberäkningen utan gör en egen – gärna med hjälp av Skatteverkets hemsida, se även här avsnitt 9.

2.2 NE-BLANKETTEN

NE är blanketten för redovisning av författar- och översättarverksamhet. Här redovisas alla inkomster och utgifter samt avskrivningar och bokslutsdispositioner. Det förenklade årsbokslutet motsvarar i princip första sidan av NE-blanketten. Den första sidan utgörs av balansräkning och resultaträkning. Nederst på sidan räknar du fram verksamhetens bokförda resultat.

För många kan det verka oroande att bokslutet måste vara perfekt för att man ska kunna fylla i NE-blanketten. Men vad det egentligen handlar om är att man skall redovisa utifrån sin bokföring och att tillgångar, skulder och eget kapital ska specificeras.

I avsnitt 2.3 beskrivs tekniken för att fylla i bokslutet mer i detalj.

På sida 2 av NE-blanketten görs sedan justeringar av det bokförda resultatet. Det kan t ex vara fråga om att återlägga icke avdragsgilla kostnader, dra av inrullat underskott, göra en insättning på upphovsmannakonto, pensionsspararavdrag, resultat från annan verksamhet mm. I princip alla intäkter och avdrag ska finnas i ditt bokslut på NE, sid 1, så många justeringar ska inte krävas. Tanken med förenklat årsbokslut är att resultatet från bokföringen ska ligga så nära det skattemässiga resultatet som möjligt. Det överskott eller underskott som räknas fram på sida 2 förs sedan över till sida 2 på Inkomstdeklarationen (INK1).

Momsen redovisas inte längre i Inkomstdeklarationen utan på en särskild momsdeklaration, se avsnitt 8 om redovisning av momsen.

Många författare och översättare upprättar en helt egen näringsbilaga för yrkesmässig författar- och översättarverksamhet, men sparar den som sitt egna underlag – som snabbt kan sändas in om det kommer frågor från Skatteverket. Denna bilaga visar på ett pedagogiskt sätt hur vissa saker i deklarationen har räknats fram. I dessa deklarationsråd används en sådan bilaga för att visa hur man räknar fram olika underlag som sedan ska föras in på blanketten. När man lägger upp sin bokföring kan det vara bra att ha denna bilaga i tankarna och då kan man redan i bokföringen dela upp saker så att det blir lätt att klara av egenavgifter, moms mm.

Deklarationsgranskningen är idag digital och blanketterna är grunden för skattehandläggarnas arbete. Om man lämnar in egna bilagor till deklarationen innebär det att deklarationen avviker från vanliga näringsdeklarationer. Deklarationen kan även avlämnas via nätet och då medges inga egna bilagor. Därför är det oftast bäst att enbart sända in blanketter och att senare komplettera med underlag, bilagor och förklaringar om Skatteverket begär det.

Om man begär avdrag där man själv känner sig tveksam vad beträffar avdragsrätten ska begäran om avdrag alltid göras öppet. Ofta kan man skriva in detta under Övriga upplysningar, Inkomstdeklarationen, sid 2. Där kan man även skriva in andra förklaringar, t ex varför man har ovanligt höga avdrag under ett år. Även den som deklarerar digitalt kan under rubriken Ändra gå in på Övriga upplysningar och skriva ett öppet yrkande.

I slutet av denna handledning återfinns en modell för författar- och översättarbilagan samt ett demonstrationsexemplar av NE-blanketten och Momsdeklaration. För att förklara och beskriva deklarationsförfarandet hänvisas också till ett praktiskt exempel, författaren B Skrivenius deklaration, som finns införd i författarbilagan och på NE-blanketten. I den kommande texten hänvisas löpande till kodbeteckningar, som återfinns på NE-blanketten.

2.3 BALANSRÄKNING/RÄKENSKAPSSCHEMA

Högst upp på NE-blanketten, sid 1, ska du ange vad du gör i din verksamhet. Observera att du **inte** ska kryssa i rutan ”Jag har inte tillämpat reglerna om förenklat årsbokslut” – ett kryss där betyder att du gör ett fullt avancerat bokslut.

Många författare har under året haft en löpande bokföring och har även lyckats avsluta denna med ett förenklat bokslut. Använd Skatteverkets hemsida för att söka mer information kring detta.

2.3.1 Balansräkningen

B Skrivenius har i vårt exempel haft ett eget företagskonto som han använt för verksamheten och han har hållit isär sin privata ekonomi från företagets. Vid årets slut upprättar han ett förenklat bokslut genom att stämma av behållning på sitt bankkonto, göra avskrivningar på inventarier och se över om ifall det finns kundfordringar eller leverantörsskulder som ska vara med i bokslutet. Skillnaden mellan tillgångar och skulder ska bli hans eget kapital i verksamheten.

B Skrivenius har 20 000 kr på företagets bankkonto och hans inventarier har ett värde efter avskrivningar på 24 500 kr. Hans eget kapital är 42 600 kr. Han har en momsskuld på 1 900 kr eftersom han fått in mer ”utgående moms ”än vad han betalt i ”ingående moms”.

Många författare och översättare har dock fortfarande vissa problem med sin löpande bokföring och det kan innebära att bokslutet inte kan göras riktigt på det sätt som beskrivs i broschyren. Åtskillnaden mellan privat och företag har kanske inte fungerat fullt ut eller så har man haft svårt

att klara ut hur vissa saker ska bokföras. Några har kanske bara fört en lite bättre kassabok, men missat att använda s.k. dubbel bokföring. Om man befinner sig i detta läge så måste ändå alltid balansräkningen på NE-blanketten (sida 1 övre delen) fyllas i och då gör man på följande sätt:

1. Gå igenom vilken kassa och bankmedel du har i verksamheten vid årets slut. Skriv summan vid B9. Räkna inte med upphovsmannakonton.

2. Gör avskrivningar på inventarierna enligt avsnitt och ta upp det värde som blir kvar som tillgång vid B4.

3. Se över om du har några fakturor som skickats iväg före årsskiftet, men betalats efter årsskiftet – fyll i dessa inklusive moms vid B7.

4. Titta därefter om det är några andra tillgångar som ska skrivas in vid B1-B9.

5. Se efter om du fått några fakturor att betala före årsskiftet som ska redovisas vid B15. Skriv in dessa inklusive moms. Kolla om du har andra skulder i din verksamhet. Skriv in dessa vid B13 eller B16.

6. Skriv in momsfordran vid B8 och momsskuld vid B14.

7. Skriv inte in F-skatteskuld eller annan skatteskuld.

8. Skriv inte in periodiseringsfonder i balansräkningen.

9. Räkna till slut ut skillnaden mellan tillgångar och skulder och för in beloppet under eget kapital B10. Om du inte har några tillgångar och inga skulder – skriv 0 på kassa, bank B9 och 0 på eget kapital B10.

10. Skriv eventuellt en anmärkning under övriga upplysningar på Inkomstdeklarationen (INK 1) att du har haft bekymmer med bokslutet men att balans- och resultaträkning ändå är helt rättvisande.

2.3.2 Resultaträkningen

På den nedre delen av NE-blanketten, sida 1, ska resultatdelen av bokslutet redovisas. Här upptäcker B Skrivenius att även om han har upprättat en resultaträkning i sitt bokslut måste han gå in i sin bokföring och leta fram vissa uppgifter. Han har inte delat upp momspliktiga och icke-momspliktiga intäkter i bokföringen och måste därför göra detta i efterhand. Han har också många olika kostnadskonton som nu ska slås ihop för att kunna föras in på blanketten.

För den som inte har något helt färdigt bokslut så är resultaträkningen egentligen inte så svår att ta fram. Där ska man ta upp alla intäkter och dra av alla kostnader för att få fram verksamhetens resultat. Tänk på att om du har kundfordringar eller leverantörsskulder så måste dessa räknas in i intäkterna och kostnaderna – nu utan moms. Momsen ska alltid **redovisas separat i**

Momsdeklarationen.

Till slut, om du har en större verksamhet och helt har missat bokföringen under 2025 är det bra att kontakta en bokföringsfirma för att få hjälp med att ordna upp räkenskaperna.

INTÄKTER I FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET

I det här avsnittet behandlas alla slags bokförda intäkter i en verksamhet. Detta avsnitt kan också vara bra att läsa när man lägger upp sin bokföring för nästa år. Det är bra att ha olika konton för olika slags intäkter för då blir det lättare vid nästa års deklaration.

Intäkterna kan naturligtvis vara av mycket skiftande slag, men i det följande ska de vanligaste intäkterna behandlas. Samtidigt diskuteras också vem som har betalningsansvaret för sociala avgifter. Skatteverket vill också veta vilka intäkter som är momspliktiga och med vilken momssats. Detta innebär att du vid sammanställningen av intäkter också bör gå igenom detta så att du kan räkna ut summorna på NE-blanketten. Tänk på att moms inte redovisas på kontrolluppgifterna.

I avsnitt 3.7 får du mer vägledning när det gäller att räkna fram moms på intäkterna.

3.1 KONTROLLUPPGIFTERNA

De kontrolluppgifter du fått från uppdragsgivare utvisar utbetalade ersättningar under 2025. Det kan inte uteslutas att uppdragsgivare fört upp ersättning under fel rubrik på kontrolluppgiften. Som bekant är det sätt på vilken inkomsten angivits på kontrolluppgiften av betydelse beträffande betalningsansvaret för de sociala avgifter som belastar varje intäkt i rörelsen. Särskilt bör man kontrollera sina uppgifter från SVT/SR då deras kontrolluppgifter ibland endast omfattar vissa ersättningar. Under året har bolagen separat sänt ut specifikationer som sedan får läggas ihop för att få fram årets inkomst.

Många blir också förvånade när uppdragsgivare bakat in resekostnader i löneuppgiften. Detta händer endast A-skattande författare, dramatiker och översättare. I dessa fall är det enklast att begära avdrag för samma belopp som kostnad för resan. Uppdragsgivaren kommer troligen inte att ändra kontrolluppgiften eftersom det finns rättsfall som ålagt utbetalaren att betala sociala

avgifter och dra skatt även på resekostnaden.

3.2 EGENAVGIFTER FÖR NÄRINGSIDKARE

När du driver aktiv näringsverksamhet måste du själv betala dina socialavgifter i form av egenavgifter. Full egenavgift är 28,97 procent. Du ska inte betala egenavgifter om avgiftsunderlaget, det vill säga överskottet i näringsverksamheten, understiger 1 000 kronor.

Full egenavgift
Är du född 1959 eller senare så betalar du full egenavgift, det vill säga 28,97 procent. Då gör du ett schablonavdrag på dina inkomster för egenavgifter med 25 procent.
Är du äldre betalar du en lägre egenavgift och gör därför ett mindre schablonavdrag. Andra anledningar till att du ska betala lägre egenavgifter kan vara att du har hel sjuk- eller aktivitetsersättning.

Egenavgifter för dig som är född mellan 1939-1958
Du som är född mellan 1939 och 1958 betalar bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent. Du gör ett schablonavdrag på 10 procent.

1937 eller tidigare
Du som är född 1938 eller tidigare betalar inga egenavgifter eller liknande. Du får därför heller inte göra något schablonavdrag.

Sjuk- eller aktivitetsersättning
Du betalar bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent om du är född 1958 eller senare och har haft hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning under någon del av året. Du gör ett schablonavdrag med 10 procent.

Ålderspension
Du som är född 1959 eller senare och har tagit ut hel ålderspension och hel premiepension från det allmänna pensionssystemet under hela inkomståret betalar bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent. Du gör ett schablonavdrag på 10 procent.

3.3 VEM SKA BETALA DE SOCIALA AVGIFTERNA?

Huvudregeln är att författare och översättare med F-skatt ska erlägga egenavgifter för samtliga intäkter i näringsverksamheten. Detta gäller under förutsättning att man konsekvent åberopat

F-skatt i förhållande till olika uppdragsgivare. Har man vid sidan om sin näringsverksamhet haft intäkter som ska beskattas som tjänst ska dock avgifterna för dessa intäkter erläggas av uppdragsgivaren. Vidare kan man vid olika tillfällen ha glömt att åberopa F-skatt och vissa uppdragsgivare kan då ha dragit skatt och betalt in sociala avgifter.

Här bör man vara vaksam på att dessa inkomster verkligen är förtryckta under inkomst av tjänst. Annars tillgodoräknas inte den avdragna skatten och inkomsten blir inte heller pensionsgrundande.

För författare och översättare som behållit A-skattsedel är situationen oftast mer komplicerad. I uppdragsförhållanden, t ex när man är ute på författarbesök, har uppdragsgivaren då normalt erlagt avgifterna. För andra slags intäkter, t ex författarpenning, talboksmedel, royalties mm ska dock mottagaren själv erlägga avgifter.

Sammanfattningsvis har många författare och översättare idag kvar problemet med s.k. blandade intäkter i verksamheten. Börja därför med att sortera upp erhållna kontrolluppgifter utifrån hur ersättningen är redovisad. Observera att F-skattare inte erhåller kontrolluppgifter för fakturerade intäkter – där måste man själv räkna samman sina intäkter. Kraven på en ordnad bokföring blir därmed också betydligt högre.

De intäkter där uppdragsgivare svarar för egenavgifter benämns i fortsättningen **Intäkter I.** De intäkter där du själv svarar för egenavgifterna och benämns *Intäkter II*. Det finns de intäkter för vilka egenavgifter ej utgår – *Intäkter III*. Slutligen finns också intäkter som inte alls hör hemma i näringen utan ska beskattas som tjänsteinkomst. Ibland kan detta också vara en nödutgång om man t ex glömt att debitera moms på en föreläsning. Om uppdragsgivaren då erlagt sociala avgifter och dragit skatt så är en möjlighet att ta upp denna inkomst som tjänsteinkomst vilket brukar accepteras av Skatteverket.

På Skatteverkets hemsida återfinns en diskussion om gränsdragningen mellan tjänst och näring. Här fäster man stor vikt vid den naturliga anknytningen mellan intäkten och näringen. Som exempel nämns att en uppläsning av egna verk och artikelskrivande räknas till näring medan anställningar i projekt eller uppdrag som studiecirkelledare ska räknas som tjänst.

3.3.1 Intäkter I – uppdragsgivaren betalar sociala avgifter (kontrolluppgift)

Om ersättningen anges som kontant bruttolön innebär detta att uppdragsgivaren betalat sociala avgifter. För A-skattande författare bör så vara fallet vid uppdrag där ersättningen överstiger 1 000 kr. Detsamma gäller översättningshonorar och vissa royalties (även i normala uppdragssituationer). Observera dock att även eventuell inkomst av tjänst (dvs. vanlig anställning mm) redovisas vid denna punkt. Du måste därför själv avgöra vilka intäkter som hör till näringsverksamheten.

3.3.2 Intäkter II – jag själv erlägger sociala avgifter (kontrolluppgift)

Om ersättningen anges som skattepliktig ersättning som grundar egenavgifter, innebär detta att du själv stå för dina egenavgifter. Under denna punkt hittar du till exempel författar- och översättarpenning, garanterad författarpenning, talboksmedel, Copyswede- och ALIS-ersättningar, merparten av royalties, uppdragsinkomster under 1 000 kr mm, samt naturligtvis kontrolluppgifter för ersättningar avseende vilka F-skatt åberopats tillhör denna grupp.

3.3.3 Intäkter III – inga sociala avgifter betalas

Om man erhållit sjukpenning som grundar sig på inkomst av näringsverksamheten ska denna tas upp som intäkt i författar- och översättarverksamheten. På kontrolluppgiften från Försäkringskassan skiljer man på sjukpenninggrundad på tjänst och sjukpenninggrundad på annan övrig inkomst (näring). Denna uppdelning kan man följa även i deklarationen.

Näringsidkares sjukpenning ska anges i deklarationsblankettens specifikation.

3.4 FELAKTIG KONTROLLUPPGIFT

Om uppdragsgivaren ska svara för sociala avgifter – Intäkter I – och ersättningen trots detta är upptagen på annan plats i kontrolluppgiften än vid rubriken Kontant bruttolön – kontakta genast uppdragsgivaren (utbetalaren) och begär rättelse.

Om du inte hinner få ändrad kontrolluppgift ska du ändå ta upp intäkten i deklarationen som Intäkt I.

Så fort du erhåller rättad kontrolluppgift – skicka en kopia till Skatteverket eller försäkra dig om att utbetalaren gör detta.

3.5 STIPENDIER

Stipendier är i regel skattefria, men det finns dock fall när stipendier kan bli skattepliktiga. Det kan röra sig om fall då stipendiet egentligen är en ersättning för ett arbete som utförts. Om man får ett stipendium av samma utbetalare under många år, förvandlas det skattefria stipendiet till ett skattepliktigt. Gränsen går vid två år, så om du fått ett stipendium för tredje året, så blir stipendierna skattepliktiga. Här nedan kommer redogörelse för de vanligaste förekommande stipendierna gällande våra medlemmar:

- Fem- och tioårigt arbetsstipendium (även kallat långtidsstipendium) från Sveriges författarfond utgör periodiskt understöd och ska tas upp som inkomst av tjänst. Fr. o m 1980 är detta stipendium pensionsgrundande enligt den särskilda förordningen om pensionsgrundande konstnärsbidrag mm (SFS 1983:190). Då periodiskt understöd

normalt inte är pensionsgrundande kan dessa komma att redovisas under punkt 1.5. Om du placerar ditt femåriga "pensionsgrundande" stipendium där finns risken att det inte läggs till grund för din pensionsgrundande inkomst. Det är därför bättre att skriva in stipendiet redan under punkt 1.1 i Inkomstdeklarationen. Där kan du också hänvisa till det informationsblad som Sveriges författarfond utsänder till alla femårsstipendiater. Sveriges författarfond svarar för din pensionsavgift och inga andra arbetsgivaravgifter tas ut på stipendiet. Den allmänna pensionsavgiften (f n 7,00 %) omfattar dock även fem- och tioårs stipendier.

- Punktstipendier (högst tvååriga) och resestipendier från Sveriges författarfond och Dramatikerrådet är skattefria och ska inte redovisas i deklarationen.

- Stipendium från Författarnas Fotokopieringsfond ska, enligt Regeringsrättens dom 2299-1989 (8 juni 1991), inte utgöra skattepliktig intäkt av rörelse under förutsättning att stipendiet utgår högst två år i följd till samma person.

- Litterära priser av belöningskaraktär är skattefria.

- Statlig inkomstgaranti utbetald av Kammarkollegiet samt författarfondens pensioner beskattas i Inkomstdeklarationen, sida 1, punkt 1.5.

3.6 UTTAG FRÅN UPPHOVSMANNAKONTO

Belopp inklusive resterande ränta, som tas ut från upphovsmannakontot, ska tas upp som intäkt av näringsverksamheten i Inkomstdeklarationen för det år uttaget sker. Varje år drar banken 15 % i skatt på årets ränta. Räntan minus detta skatteavdrag blir den resterande räntan. Har du under 2025 tagit ut pengar från ditt upphovsmannakonto, ska du föra in det som intäkt på NE-blanketten vid R27. Frågan om egenavgifter ska erläggas på uttaget beror på vilken slags intäkt du satte in på kontot.

- Fick du uppskov med en intäkt där uppdragsgivaren betalade avgifterna (Intäkter I), ska inga avgifter erläggas vid uttaget. Uttaget blir att behandla som Intäkter I.

- Fick du uppskov med en intäkt där du själv skulle ha erlagt avgifterna, ska avgifter erläggas nu istället. Uttaget blir att behandla som Intäkter II.

Du får alltså gå tillbaka till dina egna anteckningar om insättningar och uttag för att se hur det förhåller sig. Mer information om upphovsmannakonto kan rekvireras från förbundskansliet. Beträffande insättning på upphovsmannakonto, se avsnitt 4.17.

Medel på upphovsmannakonto kan fritt flyttas mellan olika banker utan beskattnings-konsekvenser. Överföringen måste dock ske direkt, dvs. det är inte tillåtet att disponera medlen under en kortare tid.

När det gäller upphovsmannakonton är det bra att vara uppmärksam. Ofta glömmer man att "koda" konton som upphovsmannakonton - vilket i sin tur leder till att det dras för hög preliminärskatt på räntan mm. Tänk därför på att spara alla uppgifter om insättningar och uttag, läs igenom dina bankutdrag och kontrollera att det anges att kontot är ett upphovsmannakonto.

3.7 MERVÄRDESSKATT PÅ INTÄKTERNA

När du går igenom dina intäkter bör du också anteckna om du erhållit moms eller inte. För upphovsrättsliga ersättningar ska moms ha utbetalats med 6 %. För utlandsroyalties gäller att moms ej utgår vid direktbetalning från utlandet. Om förmedling skett via svensk agent ska moms däremot utgå.

Det är sedan en tid tillbaka så att den som säljer varor eller tjänster (som omfattas av omvänd momsskyldighet i andra länder inom EU) till andra länder inom EU ska lämna en periodisk sammanställning månads eller kvartalsvis över sådan försäljning. Läs mer om detta under avsnitt 8.2.

För föreläsningar, undervisning och konsultverksamhet ska moms ha fakturerats med 25 %. Undantag gäller framträdanden där man läser ur sitt eget verk samt uppdrag inom allmänna skolväsendet eftersom dessa momsuppdrag är momsbefriade.

Om du känner dig osäker på hur stor del av en utbetalning som avser moms kan du alltid räkna baklänges. Naturligtvis ska du löpande under året bokföra alla dina intäkter med momsen separerad, men det här kan vara en hjälp om du missat detta, t ex avseende ett antologihonorar. För att räkna ut hur stor del av ett en utbetalning som avser moms multiplicerar du hela beloppet med 0,056 om momssatsen är 6 % eller med 0,2 om momssatsen är 20 %.

Här nedan följer ett räkneexempel på hur man räknar ut momsen baklänges med de två olika momssatserna. I exemplet är beloppet 1350 hela utbetalningen inklusive moms och den uträknade summan hur stor del av beloppet som motsvarar momsen.

$$\boldsymbol{Momssats\ p}\text{å } \mathbf{6\%}\text{: } \mathbf{1350 \times 0,0566 = 76,41}$$
$$\boldsymbol{Momssats\ p}\text{å } \mathbf{25\%}\text{: } \mathbf{1350 \times 0,2 = 270}$$

Författarpenning, talboksersättning, manusstöd från SFI mm, s.k. oberoende bidrag, beläggs inte med moms.

Gör gärna en ordentlig uppställning för eget bruk av hur du summerat dina momspliktiga respektive momsfria intäkter.

I deklarationen ska alla intäkter redovisas utan moms. Momsen behandlas helt separat och vi återkommer till detta i avsnitt 8.

3.8 INTÄKTERNA FÖRS IN PÅ FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN OCH PÅ RESULTATRÄKNINGEN, NE-BLANKETTEN SIDA 1

När du gått igenom alla dina kontrolluppgifter ska intäkterna föras in på författar- och översättarbilagan. I bilagan ska du skilja på intäkter av olika slag, alltså Intäkter I, II eller III.

Hur man gör denna uppdelning i praktiken visas i bilaga 1, modell för näringsverksamhet för yrkesmässig författar- och översättarverksamhet. Observera att sjukpenningen (Intäkter III) läggs till först i slutet av författarbilagan.

På NE-blanketten förs inkomster in på sid 1, R1 och R2. Som framgår av blanketten ska momspliktiga inkomster föras in vid R1 samt icke-momspliktiga vid R2. Här har du alltså anledningen till att du själv måste räkna fram en sådan fördelning av dina inkomster under 2025.

Vidare ska, som vanligt, alla intäkter där uppdragsgivare betalar sociala avgifter föras in vid punkt 10.5 Inkomstdeklarationen, sid 2. Detta är nödvändigt för att Skatteverket ska kunna beräkna egenavgifterna på ett riktigt sätt. Observera att på NE-blanketten ska sjukpenning redovisas vid NE, sid 2, R44 samt uttag från upphovsmannakonto vid NE, sid 2, R27.

B Skrivenius har beräknat att hans momspliktiga inkomster uppgår till 240 000 kr samt momsfria inkomster 30 000 kr varefter han fördelar sina inkomster mellan R1 och R2 på NE-blanketten, sid 1. Sjukpenningen förs in på NE-blanketten, sid 2 vid R44.

KOSTNADER I FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARVERKSAMHET

I det här avsnittet går vi igenom vilka kostnader som kan dras av en författar- och översättarverksamhet. Avdrag medges alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Personliga levnadskostnader är aldrig avdragsgilla.

I din bokföring är det naturligtvis bra att utgå ifrån dessa regler när du väljer vilka kostnader som betalas i din verksamhet. Men det kan finnas kostnader som ska bokföras i verksamheten, men som ändå inte får dras av skattemässigt. Om du t ex dragit av en dyr representationsnota i bokföringen så ska den vara med när du redovisar företagets resultat på NE, sid 1 – resultaträkningen – men den ska sedan återläggas på NE, sid 2, R13. På samma sätt finns det möjlighet att lägga till missade kostnader som inte bokförts – NE-blanketten, sid 2, R16.

Skatteverket har under senare år kraftigt reducerat antalet koder i blanketten. Detta gäller särskilt genom införandet av NE-blanketten. Detta betyder att många författare får lägga ihop nästan alla sina kostnader under R6. I den mån man har kostnader som passar in under andra koder ska man

försöka använda dessa. Det är också väsentligt att man vid upprättande av deklarationen, för sin egen räkning, ställer upp en specificerad bilaga för sina kostnader. Vid en eventuell förfrågan vet man då exakt hur man beräknat summan vid R6.

Lägg också märke till att dina kostnader ska redovisas utan moms under förutsättning att du under 2025 hade momsintäkter i verksamheten. All moms ska behandlas separat och vi återkommer till detta i avsnitt 8. Om du har s.k. blandad verksamhet så finns det kvar en koppling mellan den nya momsdeklarationen och NE-blanketten. Du ska dra ingående moms som är kopplad till din momspliktiga verksamhet i den nya Momsdeklarationen. Men resterande moms som du inte får ta med där – ska ju föras in som en del av kostnaderna vid R6. Här finns alltså en speciell sak att tänka till på.

Skatteverket har naturligtvis rätt att ifrågasätta dina avdragsyrkanden. Om du är osäker på avdraget, skriv det under övriga upplysningar på Inkomstdeklarationen, sid 2 eller i den digitala tjänsten. Om du gör ett s.k. öppet yrkande, så kommer inte skattetillägg att påföras. I följande avsnitt behandlar vi därför viktiga förutsättningar för att dina avdrag ska bedömas på rätt sätt. I ett separat avsnitt tar vi också upp regler för skattetillägg.

4.1 ARBETSRUM

När det gäller rätten att dra av kostnader för arbetsrum, innebär aktuell lagstiftning att man måste skilja på tre olika situationer:

1. Arbetslokal fristående från egen bostad (R6)
   Under förutsättning att lokalen endast används i näringsverksamheten får hela hyran dras av som omkostnad i författar- och översättarverksamheten. Förutom hyran ska kostnader för el, värme, reparationer och städning dras av, dvs. alla driftkostnader. Om man har en bostadsrätt som arbetslokal gäller att eventuella räntekostnader samt månadsavgift ska dras av i verksamheten. Kostnaden för inköp respektive amorteringar får inte dras av.
   Om man innehar en näringsfastighet, d.v.s. en fastighet som till minst hälften används i författar- och översättarverksamheten medges avdrag för samtliga fastighetens kostnader. Här ingår vanliga driftkostnader, fastighetsskatt, reparationer och avskrivningar. Används någon del av fastigheten som bostad ska dock bostadsförmånens värde tas upp till beskattning.

2. Särskilt inrättat arbetsrum i den egna bostaden (R6)
   Enligt skattelagstiftningen får man avdrag om man har ett särskilt inrättat arbetsrum avskilt från den övriga bostaden i den egna bostaden. Avdraget ska beräknas till en skälig andel av bostadskostnaderna, dvs. totalkostnaderna för bostaden delas upp på näringsverksamheten och den övriga bostaden. Detta innebär följande:

- För arbetsrum i lägenhet ska avdrag medges med belopp motsvarande den del av lägenhetsytan som arbetsrummet upptar.

- För arbetsrum i egen villa får avdrag göras för rimlig andel av kostnader för värme, vatten, el och sophämtning. Därutöver får man göra avdrag för kostnader som är särskilt betingade av verksamheten (t ex kostnad för en ljudisolering, en jordad kontakt till datorn etc.). Räntor, tomträttsavgäld och fastighetsskatt får inte dras av i verksamheten, eftersom du får det i inkomstslaget kapital.

3. Inte inrättat ett särskilt arbetsrum i bostaden (R6)
   Under förutsättning att man arbetat hemma minst 800 timmar under 2025 medges ett schablonmässigt avdrag med 4 000 kr för hyreslägenhet/bostadsrätt och 2 000 kr för villa. Avdraget bör observeras av alla författare och översättare som tidigare inte begärt avdrag för arbetsrum. Även den som arbetar i ett rum som används för andra ändamål kan nu få avdrag. Det som krävs är att man uppfyller tidskravet (dvs. en knapp halvtid) samt att man kan visa att det med hänsyn till verksamhetens art är motiverat att arbeta i hemmet.

Sammanfattningsvis kan följande sägas: Den som tidigare fått avdrag för arbetsrum fortsätter att begära avdrag på vanligt sätt. Den som tidigare haft problem med sitt avdrag, men som har ett särskilt inrättat arbetsrum, hänvisar till lagstiftningen och begär avdrag med stöd av denna. Det gäller då att visa att rummet är inrett för verksamheten och att det används uteslutande i denna. Slutligen ska den som arbetar i bostaden, men som inte har ett särskilt arbetsrum, begära avdrag med 4 000 kr respektive 2 000 kr. Första gången man begär avdrag för arbetsrum bör man motivera sitt avdrag ordentligt och t ex hänvisa till broschyren ”Skatteregler för enskilda näringsidkare”, sid 12.

4.2 FACKLITTERATUR/FACKTIDSKRIFTER (R6)

Om man inte haft onormalt höga kostnader för detta (och brukar få igenom sina avdrag) behövs ingen speciell motivering för avdraget. Om man däremot under 2025, på grund av det man arbetar med, har haft högre kostnader än vanligt kan det löna sig att skriva en förklaring.

Det gäller att i en sådan motivering visa på samband mellan den inköpta litteraturen och det arbete man bedriver.

4.3 REPARATIONER OCH SERVICE PÅ KONTORSMASKINER/DATORER (R6)

Avdragsgillt i rörelsen.

4.4 KOPIERING/RENSKRIVNING (R6)

Avdragsgillt i rörelsen.

4.5 TELEFONKOSTNADER/FAX, PORTO (R6)

Det enklaste är att dra av en viss del av den totala förbrukningskostnaden exklusive abonnemangsavgift. Har man skaffat en speciell telefon/fax bara för näringsverksamheten kan dock hela kostnaden dras av. Samma sak gäller frimärken och andra avgifter till posten. Ett tips kan vara att utnyttja möjligheten till s.k. fakturadelning genom vilken man kan fördela samtal på två olika fakturor. En faktura avseende tjänstesamtalen och en faktura avseende privatsamtalen. Genom att slå olika prefix före telefonnumret väljer man själv om samtalet skall faktureras privat eller i tjänsten. Således kan man använda samma mobil på jobbet som på fritiden. Skatteverket har i ett ställningstagande 2015 uttalat att ett fastprisabonnemang i bostaden aldrig kan dras av – utan anses som privat kostnad. Dock anger man att rörliga avgifter som kan hänföras till näringsverksamhet kan dras av.

4.6 FÖRBRUKNINGSINVENTARIER OCH FÖRBRUKNINGSMATERIAL (R6)

Till förbrukningsinventarier (löpande kostnader) räknas de som har en beräknad livslängd på högst 3 år samt inventarier av mindre värde. Dessa dras av omedelbart i verksamheten. Inventarier som kostar mindre än 29 400 kr (understiger ett halvt prisbasbelopp) får nu dras av på en gång, dvs. ska ej avskrivas. Om det finns ett naturligt samband mellan olika inventarier (dator + mus+ skrivare) så räknas dessa ihop värdemässigt d.v.s. hela anskaffningen räknas som ett inventarium.

I Skatteverkets nya ställningstagande om utgifter för dator och telefon i enskild verksamhet skiljer man mellan utgifter som bokförs i verksamheten och sådana som betalas privat. För allt som bokförs i verksamheten skall vanliga avdragsregler gälla dvs. antingen avdrag direkt som förbrukningsinventarier eller avdrag med avskrivning (se avsnitt 4.7).

Till detta kommer dock en uttagsbeskattning av det privata nyttjandet som ska tas upp som en inkomst i verksamheten. Beräkningen av denna intäkt ska utgå från inventariets livslängd och motsvarande den kostnad som dragits av för den privata delen inklusive moms. Avgörande är dock att det finns en privat användning det vill säga en dator som enbart används i verksamheten bör inte medföra uttagsbeskattning.
För användningen av privata tillgångar där man inte bokfört kostnaden i verksamheten skall avdrag medges för beräknad andel av inköpet.

Allt förbrukningsmaterial, t ex papper, pennor, kuvert, anteckningsblock, pärmar, mappar, färgband, batterier osv får dras av. Begär alltid kvitto vid inköp.

4.7 KOSTNAD FÖR INVENTARIER (B4 SAMT R10)

Inventarier, som inte är förbrukningsinventarier, t ex persondator, skrivmaskin, bandspelare och möbler, skrivs av enligt räkenskapsenlig metod som får användas av den som har förenklat bokslut. Denna metod innebär att man skriver av med 30 % av det oavskrivna restvärdet från föregående år. Se ovan avseende tillgångar som även används privat.

Exempel: B Skrivenius inköper en persondator 2025 för 30 000 kr exklusive moms. Han har dessutom ett oavskrivet restvärde på 10 000 kr för tidigare inköpta maskiner och inventarier. Summa avskrivningsunderlag blir 40 000 kr (30 000 + 10 000), av vilka han skriver av 30 % av 35 000 kr = 12 000 kr som kostnad i verksamheten i ruta R10.
Anskaffar du således nya inventarier, medan du fortfarande skriver av på äldre inventarier, ökar du det oavskrivna restvärdet med inköpskostnaden för det nya inventariet och skriver av med 30 % på detta belopp. Det finns också en alternativ avskrivningsregel; den s.k. 20-regeln, se broschyren för ”Skatteregler för enskilda näringsidkare”, sid 18. Avskrivningar på maskiner och inventarier ska skrivas in ruta R10. De ska naturligtvis också vara med i din bokföring och ditt bokslut. I detta fall ska beloppet 32 000 kr (40 000 kr – 8000 kr) föras in i ruta B4.

4.8 REPRESENTATIONSKOSTNADER (R6)

Avdrag för representation är inte längre avdragsgillt, förutom vid enklare förtäring (ej måltid) till en kostnad av maximalt 60 kronor per person. Är kostnaden högre än 60 kr per person får du inte dra av kostnaden. Du får fortfarande dra av momsen på utgifter för representationsmåltider upp till 300 kr per person.

Avdrag för **ingående moms** i samband med **extern representation** medges därför nu baserat på ett underlag upp till **300 kr** exklusive moms per person och måltid. Spritdrycker och vin får inte vara en del av underlaget.

En rad exempel samt hjälpregler för att räkna ut momsen kan man hitta på Skatteverkets hemsida – sök på momsavdrag för representation. Om man haft en representation för tre personer med enbart mat som kostar 600 kr plus moms 72 kr (12 % restaurangmoms) – så kan man nu dra av hela denna moms i sin momsdeklaration – däremot får kostnaden alltså inte dras av.

4.9 RESOR OCH ÖKADE LEVNADSKOSTNADER

1. Resor mellan bostad och arbetsplats (där man bedriver verksamheten) (R16)
   Den som har mer än två kilometer till sin arbetslokal kan begära avdrag för sina resor. För att bilavdrag ska erhållas krävs att man antingen gör en tidsvinst på två timmar per dag jämfört med om du åkt kollektivt, eller att bilen används regelmässigt i verksamheten samt att avståndet är minst 5 km. Bilavdrag medges med 25 kr/mil om du kör med privat bil, om du kör med tjänstebil som är dieselbilar med 12 kr/mil och bensindriven tjänstebil med 9,50 kr/mil. Om man bor mer än 2 kilometer ifrån allmänna kommunikationer kan avdrag också medges.

Avdrag medges endast om kostnaderna överstiger 11 000 kr för taxeringsåret 2025. Samma avdragsbegränsning gäller också anställda som deklarerar inkomst av tjänst. Har du både närings- och anställningsinkomst ska reseavdraget totalt minska med 11 000 kr. Resor till och från arbetet skall, enligt Skatteverket, inte vara med i bokföringen utan kostnaden, minus 11 000 kr, skall föras in antingen under R16 eller R22.

Den författare och översättare som arbetar hemma, men som använder bil eller allmänna kommunikationer för att åka till bibliotek, föredrag, besök på förlag, med mera, ska göra fullt avdrag för dessa resor. Se även punkt 4. Lägg märke till Skatteverket under Övriga uppgifter, NE-blanketten, sid 2, punkt 2, alltid vill ha en specifikation av beloppet som man yrkar avdrag för.

2. Avdrag för resor i verksamheten (tjänsteresor) (R6)
I skattelagstiftningen finns avdragsregler avseende resor i verksamheten och därmed sammanhängande fördyrade levnadskostnader. Syftet är att likställa egenföretagare med anställda i viss mån och införa ett schablonsystem som underlättar både bokföring och deklaration.
Systemet innebär i princip att kvittosamlandet vid resor inom och utom landet kan reduceras rejält. Samtidigt måste man som näringsidkare vara medveten om hur detta påverkar kostnadsavdragen positivt och negativt – för att kunna göra rätt i framtiden. Särskilt vid utlandsresor bör man nog spara kvitton för att kolla om avdraget möjligen kan bli högre på detta sätt. De nya schablonreglerna gäller under förutsättning att tre villkor är uppfyllda:

- Resan ska ske utanför vanliga verksamhetsorten. Till vanlig verksamhetsort räknas allt inom fem mils radie från både bostad eller arbetslokal. En plats som ligger sju mil från din verksamhetslokal kan alltså tillhöra din vanliga verksamhetsort om den ligger inom fem mil från din bostad. Man kan alltså tvingas äta lunch ute för att man inte hinner hem eller till kontoret utan att detta ger avdragsrätt i verksamheten.

- Resan måste alltid vara förenad med övernattning utanför den vanliga verksamhetsorten. Inga endagsfördyringar får räknas med.

- Du ska göra sannolikt att resan medfört fördyringar, dvs. för kost och andra småutgifter.

För resor i Sverige som uppfyller ovan angivna tre krav så är schablonbeloppet 290 kr/dag plus styrkt hotellkostnad alternativt 145kr/halv dag. Om du reser före kl. 12 och kommer hem efter kl. 19 så räknas det som hel dag, annars får du göra avdrag för halv dag.

Om du t ex äter dyrt i Jönköping och upptäcker att resan kostat mer än 290 kr/dag så kan du inte begära avdrag för detta separat. Du måste i så fall styrka att samtliga förrättningar i Sverige tillsammans kostat mer än schablonavdraget, dvs. du måste antingen att göra

avdrag för de faktiska kostnaderna eller enligt schablon och sen gäller detta årsvis.

När det gäller utlandsresor finns belopp motsvarande statliga traktamenten uträknade för världens alla länder. Sök på Utlandstraktamenten 2025 på Skatteverkets hemsida. Om du söker via t ex Google på valutakurser 2025 – hittar du en länk till Riksbankens hemsida där du kan hitta genomsnittliga valutakurser för 2025. Du får alltså dra av resa, hotell + traktamente som är avsett att täcka i första hand matkostnader.

Om du t ex varit i Paris och forskat på bibliotek i fyra dygn så ska du dra av resa, hotell samt 3 640 kr, enligt schablonen 910 kr/dygn Frankrike.

Vid utlandsresor har du däremot möjlighet att begära avdrag för varje resa för sig. Det innebär t ex att en dyr resa till USA kan dras av stöd av verkliga kvitton medan en billig resa till Danmark kan dras av enligt schablon.

Tilläggas ska att om du (t ex som A-skattare) fått reseersättning och traktamente för en resa i din verksamhet så ska detta tas upp i deklarationen samtidigt som schablonbelopp dras av enligt ovan angivna regler. Det innebär att om du får traktamente vid en endagsförrättning så blir det beskattat.

3. När kan en resa dras av i näringsverksamheten?
   Om man gör resor, t ex för att samla in material och intryck har man rätt att dra av kostnaderna för dessa i deklarationen.

   Det har nu godkänts i praxis att resor kan vara ett naturligt led i en litterär, konstnärlig och liknande verksamhet, samt att avdrag ska medges om resan inte är att anse som en privat levnadskostnad. Det faktum att närstående följt med på resan eller att resan gått till ett populärt resmål ska inte utgöra hinder för avdrag.

   I ett rättsfall från Regeringsrätten finns ett utförligt resonemang om avdrag för resekostnader i en konstnärlig verksamhet. Målet gällde en bildkonstnär som yrkat avdrag för resa till England. Regeringsrätten (RÅ Målnr 1217-1990) medger fullt avdrag för kostnaderna med följande motivering:
   "Enligt vad den skattskyldige uppgivit har hon varje dag under Englandsvistelsen antingen besökt fårgårdar för att finna material till sina konstverk eller fotograferat och utfört skissarbeten som förberedelser till sina konstverk eller förhandlat om möjligheterna att ställa ut sina verk. Denna verksamhet får anses utgöra ett naturligt led i den skattskyldiges konstnärliga verksamhet och ägnad att förvärva och bibehålla intäkterna i verksamheten. Av den skattskyldiges uppgifter framgår att Englandsresan även om den inte omedelbart medfört ökade intäkter i hennes verksamhet ändå varit till väsentlig nytta för verksamheten bl. a genom de utställningar som kommit till stånd. I målet har inte visats att så stor del av Englandsvistelsen ägnats åt annan verksamhet som nöjen, rekreation eller sociala kontakter av privat natur att en reducering av det yrkade avdraget, 7 979 kr, är påkallad."

Av detta rättsfall kan man dra flera slutsatser. För det första att det är viktigt att kunna redovisa resans innehåll utförligt – resedagbok är att rekommendera. För det andra krävs inte direkt samband mellan resa och intäkt i rörelsen. Det räcker med att visa att resan är ägnad att förvärva och bibehålla intäkter i verksamheten.

4. Resor med egen bil (R6)
   Den som kan visa att bilen är nödvändig i verksamheten kan göra avdrag för samtliga bilkostnader inklusive avskrivning. Fördelen av detta neutraliseras dock ofta av att man tvingas ta upp inkomst av bilförmån, för den privata användningen, i sin intäktsbilaga. Endast den som kan visa att bilen används vid högst tio tillfällen och högst 100 mil befrias från detta. Körjournal rekommenderas att ha förts.

   För de flesta som använder sin bil delvis privat och delvis i verksamheten blir det därför förmånligare att erhålla schablonmässigt avdrag med 25 kr/mil för körning i verksamheten.

4.10 UTVECKLINGSKOSTNADER

Författare och översättare kan få avdrag i efterhand för utgifter som uppkommit före verksamhetens påbörjande. Utgifterna ska ha uppkommit året före rörelsens start.

I praktiken kan dessa regler aktualiseras för författare och översättare som haft ett uppehåll i verksamheten, eller som under 2025 för första gången haft författarinkomster. Utgifter för kontorsmaterial, resor, böcker, arbetsrum, inköp av utrustning som betalats under 2024 och 2025 kan få dras av i årets deklaration.

4.11 BANKFACK (R6)

Hyra av bankfack (manusförvaring etc.) utgör en kontorskostnad.

4.12 FÖRSÄKRINGSPREMIER (R6)

Premier för försäkringar i verksamheten är normalt avdragsgilla. För grupplivförsäkringar gäller särskilda begränsningar, där du i vissa fall bara delvis får dra av den.

För mer information se ”avdragslexikon för företag” på Skatteverkets hemsida.

4.13 PENSIONSFÖRSÄKRING (R38 OCH R39)

Dessa premier kan dras av i verksamheten. Avdragets värde minskas dock av att en särskild löneskatt utgår på premien, 24,26 %. Skatten är avdragsgill.

Det högsta pensionsspararavdrag du får göra kan du räkna fram utifrån dina avdragsgrundade inkomster. Det finns dock både generella och specifika beloppsbegränsningar du måste ta hänsyn till.

Generell beloppsbegränsning: Det totala avdraget, d v s pensionsförsäkringspremier och inbetalning på pensionssparkonto, får inte vara högre än summan av dina avdragsgrundade inkomster.

Specifik beloppsbegränsning: Du har rätt att göra avdrag med 35 % av inkomsten, dock högst 58 800 kr för inkomståret 2025 (10 basbelopp).

4.14 HÄLSOVÅRD (R6)

För en enskild näringsidkare gäller följande: Kostnader för offentlig eller privat sjuk- och hälsovård är en s.k. privat levnadskostnad och därmed inte avdragsgill. Om man behöver sjuk- eller tandvård samt läkemedel utomlands i samband med arbete medges avdrag.

Vidare får man avdrag för företagshälsovård samt vaccinationer (vid arbetsresor). Om man behöver s.k. arbetslivsinriktad rehabilitering och förebyggande behandling (t ex för en förslitningsskada i handen) så kan man få avdrag för detta – om man kan visa att behandlingen syftar till att man ska kunna fortsätta sitt arbete.

4.15 INTERNET MM (R6)

Kostnader för anslutning till internet samt kostnader för egen webbsida är avdragsgilla under förutsättning att anslutningen används uteslutande för författar- och översättarverksamheten, mejl mm. Med tanke på den stora betydelse IT-utvecklingen har haft för författar- och översättaryrket bör det vara lätt att motivera sitt avdrag. Det är svårt att få avdrag för bredbandskostnader i eget arbetsrum för den totala kostnaden, då internet anses vara så pass vanligt i hemmen numera och därmed används delvis för privat användning. Skatteverket medger i regel avdrag med hälften av kostnaden. I ett nytt ställningstagande har Skatteverket också tydligt slagit fast att fiber- eller bredbandsanslutning i en privat bostad inte kan dras i näringsverksamheten. Dock kan extra kostnader för anslutning av indragningen till ett avskilt arbetsrum medges.

4.16 TRYCKKOSTNADER MM VID EGENUTGIVNING

Om en författare själv ger ut en bok är intäkterna vid försäljning skattepliktiga och kostnaderna för utgivningen i princip helt avdragsgilla. Detta gäller även mot andra intäkter i författarverksamheten, dvs. man måste inte ha sålt så att man täcker kostnaden för att medges avdrag. I det fall man trycker en större upplaga och säljer den under flera år måste man ta hänsyn till regler om s.k. lagervärdering.

Exempel: Lina Skrivare har 2025 tryckt en diktsamling på eget förlag. Totalt har detta kostat 30 000 kr. Boken trycks i 500 exemplar och Lina säljer under 2025 200 ex á 100 kr. Hon räknar med att kunna sälja resten av upplagan vid en föreläsningsturné under våren 2025. Lina Skrivare tar i sin bokföring och sin deklaration upp intäkter med 20 000 kr begär avdrag för tryckkostnader med 30 000 kr. På NE-blanketten, sid 1, B6 (varulager) måste hon dock ta upp sitt lager värderat till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Anskaffningsvärde i det här fallet är 30 000 kr dividerad med 500 exemplar, vilket blir 60 kr per exemplar. **Lina anger** därför att hon har 300 x 60 = 18 000 i utgående lagervärde. Om hon istället beräknat att boken skulle slumpas bort nästa år för 1 kr styck skulle värdet vid B6 istället ha varit 300 kr. Vid nästa års deklaration när Lina sålt slut på sina böcker minskar hon sitt lager till 0 och bokför sitt gamla lagervärde som kostnad under 2026. Detta innebär helt enkelt att kostnaden för framställandet av böcker fördelas på de år boken verkligen försäljs. Detta är en metod som används av alla tillverkningsföretag.

Observera att in- och utgående moms naturligtvis ska tas upp i Momsdeklarationen. Avdrag för ingående moms får göras det år tryckeriräkningen betalas, eller tas upp som leverantörsskuld.

4.17 UPPHOVSMANNAKONTO

Den författare och översättare som under 2025 haft särskilt höga upphovsmannaintäkter (50 % högre än inkomståret 2024 eller 2023) kan under vissa förutsättningar få uppskov med beskattningen av högst 2/3 av nettoinkomsten (dvs. inkomst efter avdrag). Beloppet ska ha betalats in på särskilt konto (upphovsmannakonto) på bank senast den dag då deklarationen ska lämnas in. Särskild information om upphovsmannakonto kan rekvireras från förbundskansliet.

Viktigt är att varje uttag från upphovsmannakontot medför att uttaget ska tas upp till beskattning. Det är dock tillåtet att byta bank. En insättning får stå kvar på kontot i högst sex år från ingången av det år som pengarna senast skulle ha betalats in. Banken ska därefter betala ut eventuellt belopp som du inte tagit ut, inklusive ränta.

Den blankett som tidigare användes vid insättning på upphovsmannakonto har avskaffats. Detta innebär att man själv beräknar sin avsättning och därefter för in den som ett avdrag på författarbilagan och på NE-blanketten, sid 2, R28. Fr. o m beskattningsåret 2014 infördes en ny kontrolluppgift för insättning på upphovsmannakonto. Kontrolluppgiften lämnas av kreditinstitutet. Det innebär att du inte längre behöver bifoga ett bankbesked om insättningen till din Inkomstdeklaration.

Om man sätter in upphovsmannaintäkter där uppdragsgivare ansvarar för sociala avgifter måste man dock, för att undvika avgifter vid framtida uttag, noga ange detta på en särskild bilaga till sin deklaration. Det är bäst att undvika insättningar av intäkter där uppdragsgivare erlagt avgifter, då det kan leda till dubbelavgifter vid uttag. För mer information, se även broschyren ”Skatteregler för enskilda näringsidkare”, sid. 45.

4.18 UNDERSKOTT I VERKSAMHETEN

Om verksamheten går med underskott kan detta normalt endast utnyttjas mot framtida överskott i den aktuella verksamheten. Det vill säga underskottet sparas till påföljande år. Om den skattskyldige begär det kan dock underskottet dras mot eventuellt överskott i tjänst (t ex inkomst från en tillfällig eller fast anställning). Ett villkor är dock att den skattskyldige redovisat intäkter från litterär verksamhet, av någon betydenhet under den föregående fyraårsperioden. Denna regel innebär en viss lättnad för personer som under ett dåligt år finansierar sin konstnärliga verksamhet med ett tillfälligt "brödarbete".

Ditt framräknade underskott förs först in på NE-blanketten, sid 2, R45. Därefter fyller du i samma belopp i Inkomstdeklarationen, sid 2, 14.1. Du behöver inte utnyttja hela ditt underskott till kvittning – det finns också möjlighet att på NE-blanketten, sid 2, spara underskott vid R48. För också in det sparade underskottet på Inkomstdeklarationen, sid 2, 10.2.

Ett viktigt rättsfall avgjordes av Regeringsrätten under 2003. I mål nr 1149-2000 medgavs en läromedelsförfattare allmänt avdrag för underskott i sin näringsverksamhet. Domen är principiellt viktig eftersom Skatteverket försökt hävda att endast skönlitterära inkomster medför rätt att kvitta underskott mot inkomst av tjänst. Regeringsrätten definierar istället litterär verksamhet med hjälp av upphovsrättslagen. Eftersom författaren nästan enbart haft inkomster från upphovsrättsligt skyddade verk i sin näringsverksamhet så får hon avdrag för underskottet. Glädjande var också att författaren tillerkändes ersättning för sina rättegångskostnader.

4.19 KOSTNADERNA FÖRS IN PÅ FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN OCH I RESULTATRÄKNINGEN, NE-BLANKETTEN SIDA 1

Se bilaga för näringsverksamhet för författare och översättare.

Tidigare rekommenderades att man förtydligade sin begäran om avdrag i vissa situationer. Då detta med bilagor är tveksamt i dagens datakodsbaserade deklaration är det bättre att vid behov

skriva en anmärkning under särskilda upplysningar på baksidan av huvudblanketten (eller gå in under övriga upplysningar i den digitala tjänsten). Gör detta i bl. a följande situationer:

- Vid mycket höga avdrag – ange att du kan insända specifikation vid förfrågan.

- Vid fleråriga projekt och underskott i näringsverksamheten – ange att det förväntas intäkter under kommande år.

- Om man har ett fem- eller tioårigt stipendium i tjänst. Ange att det ska beaktas när man bedömer avdrag mm i näringen.

Här har även fyra nya kryssrutor införts för följande situationer:

- Omfördelning av rot- och rutavdrag. Här lämnar du uppgift om belopp, hur (till eller från) och med vem (personnummer) omfördelningen ska göras.

- Det finns en ruta att kryssa i om någon kontrolluppgift är felaktig eller saknas. Här lämnar du uppgift om utbetalarens namn, adress, ersättningens storlek och avdragen skatt.

- Ruta för avräkning av utländsk skatt.

- Kryssruta för utlandsinkomst.

4.20 PRIVATA LEVNADSKOSTNADER

Förfrågningar från Skatteverket avseende avdragsyrkanden kan ofta komma att handla om gränsdragningen mellan omkostnader i verksamheten och s.k. privata levnadskostnader.

Lagstiftningen säger att man har rätt att dra av kostnader för förvärvande och bibehållande av intäkter i verksamheten. Därutöver stadgas generellt ett förbud mot avdrag för privata levnadskostnader.

I ett rättsfall från Kammarrätten i Sundsvall (1347-02) medgavs en fotograf fullt avdrag för dagstidningar och tidskrifter. Det intressanta med detta fall är att avdrag medges för kostnader som ofta av Skatteverket klassas som privata. Rättsfallet kan användas som stöd för resonemanget att fria yrkesutövares kostnader som påminner om privata utgifter ändå får dras av i näringen.

För författare, dramatiker och översättare har många kostnader per automatik stora likheter med normalt privata utgifter. Som exempel kan nämnas att en författare köper böcker, att en manusförfattare går på bio och att en översättare köper utländska veckotidningar. Hur ska man förklara detta för Skatteverket på ett tydligt sätt?

Ett sätt är att spara kvitton på privata utgifter t ex biobesök och därmed kunna visa att man betraktar viss konsumtion som privat. Detsamma gäller andra liknande utgifter. Om man gör detta och därmed visar att man varit aktiv vad det gäller att bestämma om något är privat eller inte så är det mindre risk att Skatteverket schablonmässigt bestämmer avdraget till viss procent.

Man kan också hänvisa till aktuell kulturstatistik där det framgår (se *Kulturradet.se*) hur stor en genomsnittlig privatkonsumtion av t ex böcker är.

Att tydligt löpande notera på kvitton vad dessa avser och varför detta har samband med verksamheten ger också en större trovärdighet. Se vidare avsnitt 11.2.

Vid förfrågningar om avdrag är det alltid väldigt bra att sammanställa en verksamhetsbeskrivning, gärna med verksförteckning. Finns det skrivet om dig som författare, dramatiker eller översättare t ex i ett lexikon eller på nätet – gör utdrag och sänd med. Det är väsentligt att visa att verksamheten är professionell.

I sitt ställningstagande om Utgifter för dator och telefon i enskild näringsverksamhet, som finns att läsa på Skatteverkets hemsida – återfinns Skatteverkets bedömning av utgifter som är blandade till sin natur. Det vill säga något som används både privat och i näringen. Om detta kommer att försvåra eller underlätta diskussionen med Skatteverket för den som har sin arbetsplats i hemmet kan inte sägas ännu men helt klart är att man måste tänka igenom sina avdragsyrkande och sin bokföringspraxis. Så att man helt tydligt kan motivera varför man yrkar avdrag på det ena eller andra sättet.

VIKTIGA BEGREPP I DEKLARATIONEN

(RÄNTEFÖRDELNING, PERIODISERINGSFOND OCH EXPANSIONSFOND)

När deklarationsarbetet fortskridit till denna punkt och du förhoppningsvis fyllt i NE-blanketten, sid 2, infinner sig en rad skatteregler som avspeglas i blankettens följande uppbyggnad. I det följande får du en allmän presentation av syftet med reglerna. Därefter följer en genomgång som systematiskt följer NE-blanketten och hjälpblanketten.

För dig som vill nyttja den nya regel som ger ett förhöjt avdrag till periodiseringsfond bör läsa avsnitt 5.4 särskilt noga.

5.1 LÄTTNADER FÖR SMÅFÖRETAGARE

Flera av lagreglerna har en direkt koppling till verksamhetens egna kapital. För många författare och översättare känns detta som ett mycket abstrakt begrepp. De flesta gör i tanken ingen skillnad mellan verksamhetens tillgångar och de privata tillgångarna. Möjligen ser man sina inventarier och sina upphovsmannakonton som direkta tillgångar i verksamheten. I något fall har man också lånat pengar – t ex för inköp av dator eller arbetslokal. Detta utgör då skulder som man uppfattar som författarverksamhetens egna. Tidigare har detta inte spelat någon som helst roll för skattesituationen och det har också accepterats av Skatteverket. Nu har detta förändrats i och med de nya bokförings-reglerna. Kraven har ökat på den enskilde författaren och översättaren att mer och mer separera sina två ekonomier – den privata och verksamhetens.

Tanken bakom reglerna är att egenföretagare ska ha samma fördelar som bl. a aktiebolag när det gäller möjligheten att investera i verksamheten. Aktiebolag som har kvar sin vinst (dvs. inte delar ut den till ägarna som lön eller utdelning) betalar från 2025: 20,6 av vinsten i skatt. Resterande medel kan användas t ex för inköp av inventarier. Om en enskild författare ska investera måste hon idag göra det med inkomst som dels belagts med inkomstskatt dels med egenavgifter. På samma sätt kan en företagare som investerar i sitt aktiebolag få avkastning på sitt satsade kapital i form av utdelning. Avkastningen på det kapital en författare har kvar i sin verksamhet beskattas dock som all annan inkomst. Reglerna om räntefördelning och expansionsfond syftar till att förändra detta.

Vidare ska reglerna också förhindra att företagare lånar och använder medel privat för att sedan dra av räntorna i verksamheten. Därför finns en obligatorisk negativ räntefördelning om en företagare har ett negativt kapital överstigande 50 000 kr.

Allmänt kan sägas att reglerna har ansetts som mycket komplicerade och svårtillämpade. Endast en av reglerna, om s.k. negativ räntefördelning, är tvingande för alla författare och översättare.

Inom ramen för denna deklarationshandledning är det endast möjligt att ge en begränsad beskrivning av tillämpningen.

I det följande beskrivs kortfattat hur reglerna ska användas samt hur man i enkla fall använder hjälpblanketten SKV 2196 och sedan fyller i NE-blanketten, sid 2.

5.2 FÖRETAGETS FÖRMÖGENHET

Om du har skulder i verksamheten (inklusive skattemässiga reserver, t ex periodiseringsfond) kan du också vara tvingad att fylla i NE-blanketten, sid 2, övriga uppgifter, punkt 9 – avseende s.k. underlag för negativ räntefördelning. Detsamma gäller om du vill utnyttja regler om positiv räntefördelning eller expansionsfond i din deklaration. För att beräkna alla dessa underlag ska man numera använda en hjälpblankett SKV 2196, som inte ska lämnas in till Skatteverket. Från denna hjälpblankett ska man sedan föra över en del resultat till NE-blanketten.

- **Räkna fram kapitalunderlag för räntefördelning, d.v.s. vad du hade för eget kapital i verksamheten vid årets ingång**

  På hjälpblankettens första sida punkt A ska du ange tillgångarna så som de såg ut den 1 januari 2025, dvs. vid årets ingång.

Vid punkt 1 ska du ta tillgångarna minus skulder från förra årets NE-blankett, sid 1 d.v.s. punkt B10. Sedan lägger du till endast hälften av medlen på upphovsmannakonto (punkt 10b) samt drar av periodiseringsfonder från taxeringen 2019-2025 (punkt 7). Därefter summerar du och får då fram fördelningsunderlaget. Detta ska beaktas om fördelningsunderlaget är större än +50 000 eller mindre än -50 000.

Om du har outnyttjat underskott, expansionsmedel, negativt eller sparat fördelningsunderlag från föregående år, måste du läsa Skatteverkets anvisningar. Detsamma gäller om du har gjort ej varaktiga kapitaltillskott till verksamheten.

- **Räkna fram kapitalunderlag för expansionsfond, dvs. hur mycket vinst som du kan låta stå kvar i verksamheten**

Hjälpblanketten, sid 2, punkt B, liknar föregående beräkning, utom att uppgifterna ska avse förhållanden den 31 december 2025. Man använder samma regler för vad som ska tas med som vid räntefördelning, om du föregående år satt av till expansionsmedel – se Skatteverkets anvisningar. I år har blanketten fått ett extra avsnitt beroende på att den sänkta expansionsfondsskatten medför behov av övergångsregler.

Mer information kring detta finns på Verksamt.se samt på Skatteverkets hemsida

5.3 POSITIV OCH NEGATIV RÄNTEFÖRDELNING

Om du har ett positivt belopp som överstiger 50 000 kr vid punkt 12a på hjälpblanketten, sid 1, får du ta 6,0 % av detta belopp och föra in vid R30 på NE-blanketten, sid 2. Samma belopp ska också föras in på sid 2 i Inkomstdeklarationen, punkt 11.1. Du flyttar beloppet från näring till

kapital. Skatten minskar. Du kan även välja att spara beloppet för att i stället använda det nästa år.

Om du har ett negativt belopp som överstiger 50 000 kr ska du ta 1,5 % av detta belopp och föra in vid R31 på NE-blanketten, sid 1. Samma belopp ska du också föra in Inkomstdeklarationen, sid 2, punkt 11.2. Du beskattas för ett belopp i näringsverksamhet och beviljas ett avdrag i kapital med samma belopp. Detta innebär oftast att din skatt ökar.

Lägg märke till att underlagen för negativ och positiv räntefördelning ska skrivas in under övriga uppgifter på NE-blanketten, sid 2, punkt 8 och 9.

5.4 PERIODISERINGSFOND

Periodiseringsfonder innebär att man har rätt att sätta av högst 30 % av nettoinkomsten och sedan återföra den till beskattning inom en sexårsperiod. Om man gjort avsättning till periodiseringsfond vid taxeringen 2020 (inkomstår 2019) så måste den återföras senast i årets deklaration. Återföring sker på NE-blanketten, R32. Observera att ingen bankinsättning krävs – avdraget sker endast i deklarationsblanketten. Hur fördelaktigt det är att göra periodiseringsfond är svårt att svara på. Den innebär att du får en skattekredit under högst sex år samtidigt som du inte exakt vet vilka skatteregler som gäller vid återförande. Vid tillfälligt höga inkomster fungerar naturligtvis periodiseringsfonden som en bra inkomstutjämning. Att regelmässigt använda periodiseringsfond för att minska skatten kan innebära att man bygger upp en rejäl skattekredit som ska betalas i framtiden. Vid minskade inkomster, pensionering och sjukdom kan detta vara påfrestande. Se därför alltid att hälften av totala periodiseringsfonder som en skuld.

Om du vill använda periodiseringsfond, ange belopp (dock högst 30 % av inkomsten) och skriv in avdraget på NE-blanketten, sid 2, R34. B Skrivenius sätter av 10 000 kr till periodiseringsfond.

Det är således möjligt att avsätta upp till sex periodiseringsfonder maximalt – därefter måste den första återföras. Tänk på att eventuella höjda avsättningar som var möjliga under pandemin kan innebära högre återföringar och att du bör planera för dessa.

Viktigt att observera: Skatteverket påför ett skattetillägg om du inte återför dina periodiseringsfonder i rätt tid. Det kan alltså vara bra att ha sina periodiseringsfonder uppskrivna hemma för sig själv. Du kan också hitta uppgifter om tidigare fonder i din deklarations bilaga eller på nätet i deklarationstjänsten.

PERIODISERING UNDER CORONA

Se över avsättningar till periodiseringsfonden taxeringen 2020.

Under första pandemiåret i deklarationen för 2019 – fanns en rejält ökad möjlighet att göra avsättning till periodiseringsfond. Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag kunde öka avsättningen till periodiseringsfond till 100 procent av den

skattepliktiga vinsten, upp till en maxgräns om 1 miljon kronor, i inkomstdeklarationen för år 2019.
Om du höjde det årets avsättning – gör en analys av hur detta ska återföras under kommande år.

5.5 AVSÄTTNING TILL EXPANSIONSFOND

I din deklaration kan du också begära avdrag för avsättning till expansionsfond. För det avdraget betalar du en särskild skatt om 20,6% av avdragsbeloppet. Avdraget får aldrig överstiga beloppet i punkt 10b i hjälpblanketten SKV 2196, sid 2.

5.6 ACKUMULERAD INKOMST

Ackumulerad inkomst

Om du som författare, dramatiker eller översättare under året fått en utbetalning av royalties och liknande ersättningar som beskattas inkomståret 2025 men som i realiteten intjänats under flera år tidigare, kan det vara en bra idé att undersöka om inkomsten uppfyller kraven för så kallad ackumulerad inkomst.

Vad innebär ackumulerad inkomst?

Reglerna om ackumulerad inkomst innebär att en större engångsintäkt som egentligen tjänats in under flera år (minst två och högst tio år) får fördelas skattemässigt över dessa år vid beräkningen av den statliga inkomstskatten.

Det är alltså inte så att inkomsten delas upp och beskattas flera år bakåt. I stället görs en särskild skatteberäkning där inkomsten fördelas på det antal år den hänför sig till, i syfte att mildra effekten av den progressiva beskattningen.

Syftet är att undvika att en person som arbetat länge utan ersättning och sedan får en större klumpsumma beskattas oproportionerligt hårt ett enskilt år.

För att reglerna ska kunna tillämpas krävs att:

• den ackumulerade inkomsten uppgår till minst 50 000 kronor
• inkomsten hänför sig till minst två och högst tio beskattningsår

Hur görs beräkningen?

När den särskilda skatteberäkningen görs använder man inte bara inkomsten för det aktuella året. Man tittar också på inkomsterna under de år som den ackumulerade inkomsten hänför sig till.

Utifrån dessa räknas en **genomsnittlig beskattningsbar inkomst för perioden** fram. Därefter simulerar man hur skatten skulle ha sett ut om inkomsten hade betalats ut löpande under dessa år.

Det innebär att tidigare års inkomster används som en del av beräkningsmodellen. Däremot ändras inte gamla deklarationer eller tidigare års skatt – beräkningen görs endast i samband med beskattningen för det aktuella året.

När ger reglerna effekt?

Reglerna får praktisk betydelse endast om inkomsten – med eller utan fördelning – påverkar uttaget av statlig inkomstskatt.

För inkomståret 2025 börjar statlig inkomstskatt tas ut vid en beskattningsbar förvärvsinkomst på 643 100 kronor.

Det är dock inte ett formellt krav att din övriga inkomst redan ligger över denna gräns. Även om din övriga inkomst ligger under brytpunkten kan reglerna ge effekt om den ackumulerade inkomsten gör att du annars skulle beskattas med statlig skatt på en större del av beloppet under ett enskilt år.

Det avgörande är alltså om den särskilda skatteberäkningen leder till lägre statlig inkomstskatt än den vanliga beskattningen.

Så här beskriver Skatteverket ett tänkt scenario där reglerna kan tillämpas

Särskild skatteberäkning får göras för ackumulerad inkomst i form av inkomster genom vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet eller annan personlig, självständig näringsutövning. Detta gäller dock bara om inkomsterna inte har satts in på ett upphovsmannakonto (66 kap. 18 § 1 IL).

Bestämmelserna om ackumulerad inkomst kan tillämpas om en författare har arbetat flera år på ett verk. Normalt får personen då en toppinkomst under utgivningsåret eller året närmast därefter. En sådan inkomst kan utgöra ackumulerad inkomst (RÅ 1962 ref. 28, RÅ 1968 Fi 1534, RRK K72 1:37 och RK81 1:5).

Regelbunden utbetalning av royalty med större eller mindre belopp betraktas normalt inte som ackumulerad inkomst (jämför RÅ 1965 Fi 719 och RÅ 1962 ref. 28, jämför dock RRK K72 1:37).

Tillvägagångssätt

Lite enklare uttryckt kan man säga att inkomsten ska avse upphovsrättsliga intäkter som intjänats under flera år (minst två och högst tio) och att det krävs minst 50 000 kr i sådan ackumulerad inkomst.

Reglerna får effekt endast om inkomsten påverkar uttaget av statlig inkomstskatt. För inkomståret 2025 börjar statlig inkomstskatt tas ut vid en beskattningsbar förvärvsinkomst på 643 100 kronor.

Det är dock inte ett krav att din övriga inkomst redan uppgår till denna nivå. Avgörande är i stället om den ackumulerade inkomsten medför att du annars skulle betala mer statlig inkomstskatt ett enskilt år, och om den särskilda skatteberäkningen leder till en lägre skatt.

På Skatteverkets hemsida finns exempel på hur beräkningen går till och hur man kan bedöma om reglerna ger effekt i det enskilda fallet.

Nästa steg är att du ska kunna visa att intäkterna – till exempel royalties eller andra skattepliktiga författar-, översättar- eller dramatikerintäkter som betalades ut 2025 – helt eller delvis har intjänats under minst två år.

Om du vill att Skatteverket ska pröva möjligheten till ackumulerad inkomst så måste du skriva ett tydligt yrkande under ”Övriga upplysningar”.

Utifrån detta kan du yrka att reglerna om ackumulerad inkomst ska tillämpas på en viss inkomst, exempelvis en royalty som avser flera år, och ange hur många år inkomsten ska fördelas på vid den särskilda skatteberäkningen.

Om uppgifterna är oklara kan Skatteverket begära komplettering eller avslå begäran. Vid avslag ska beslutet motiveras, och du har då möjlighet att begära omprövning.

Exempel på vilken effekt det kan ge

Förutsättningar

• Brytpunkt statlig inkomstskatt 2025: 643 100 kr
• Statlig skatt: 20 % över brytpunkten
• Ackumulerad inkomst: 300 000 kr
• Inkomsten avser 3 år

Anna är författare och har haft följande inkomster de år som royaltyn avser:

2022: 520 000 kr
2023: 560 000 kr
2024: 600 000 kr

Genomsnittlig inkomst under perioden:

(520 000 + 560 000 + 600 000) / 3
= 560 000 kr

Scenario utan regler om ackumulerad inkomst

År 2025 får Anna:

600 000 kr i vanlig inkomst
300 000 kr i royalty

Total inkomst: 900 000 kr

Den del som överstiger brytpunkten:

900 000 – 643 100 = 256 900 kr

Statlig skatt:

20 % × 256 900 = 51 380 kr

Scenario med ackumulerad inkomst

Royaltyn delas på tre år:

300 000 / 3 = 100 000 kr per år

Man simulerar då hur inkomsten skulle sett ut under arbetsåren:

560 000 + 100 000 = 660 000 kr

Den del som då överstiger brytpunkten:

660 000 – 643 100 = 16 900 kr

Statlig skatt per år:

20 % × 16 900 = 3 380 kr

Eftersom inkomsten fördelas på tre år:

3 380 × 3 = 10 140 kr

Effekt

Utan regler: ca 51 380 kr i statlig skatt
Med regler: ca 10 140 kr i statlig skatt

Skattebesparing: cirka **41 000 kr**

5.7 SAMMANFATTANDE SYNPUNKTER

Det är tydligt att reglerna innebär stora möjligheter att påverka beskattningen av verksamheten. Hur mycket man vill sätta sig in i reglerna och hur man vill använda dessa är naturligtvis valfritt. Att använda positiv räntefördelning är nästan alltid till fördel skattemässigt. Troligen gäller detsamma periodiseringsfonden vid ojämna inkomster. Expansionsfond gör det möjligt för författare att investera i arbetslokal (lokalhyresrätt) nu till en betydligt lägre skattekostnad. Datautrustning, kopiator mm blir betydligt billigare när man kan använda låg beskattat kapital. Avdragsrätten för avskrivningar kvarstår oförändrad.

EGENAVGIFTER – AVSTÄMNING OCH AVSÄTTNING

I detta avsnitt övergår vi till de gamla välkända reglerna om avsättning och avstämning av egenavgifter. Reglerna avseende egenavgifter innebär i korthet följande:

1. Avdrag i deklarationen erhålls med ett belopp som i deklaration avsätts för att täcka deklarationsårets avgifter.

2. Huvudregeln är att avsättningen uppgår till 25 %. Följande undantag gäller:
- 0 % om du är född 1938 eller tidigare.
- 10,21 % om du är född 1939-1958.
- Det finns också särskilda nivåer för den som är född 1959 eller senare med hel ålderspension, haft sjuk- eller aktivitetsersättning.

3. Enligt regeln om nedsättning av egenavgifterna kan nedsättning göras med 7,5 % i vissa fall. Gäller bara den som betalat full avgift och sker med automatik.

4. Året efter återförs avsättningen till beskattning, avdrag erhålls för den verkliga kostnaden och ny avsättning får göras. Det är nödvändigt att man har 2024 års slutskattebesked, författar- och översättarbilagan samt kopian på föregående års deklaration framför sig. Du kan hela tiden också följa resonemanget genom att titta i bilagorna.

Hur stora dina egenavgifter för 2025 års inkomster verkligen blir vet man först när taxeringen är klar då de framgår av slutskattebesked för 2026 års taxering.

Sammanfattningsvis: I deklarationen har du nu rätt att göra en avsättning för de beräknade egenavgifter som belastar 2025 års inkomster. Detta gör du på författarbilaga och på NE-blanketten, sid 2, R43. På liknande sätt ska också avstämning ske mellan förra årets avsättning och verkliga avgifter enligt 2025 års slutskattebesked.

6.1 AVSTÄMNING AV PÅFÖRDA EGENAVGIFTER OCH TIDIGARE MEDGIVEN AVSÄTTNING

Avstämningen innebär att du räknar ut skillnaden mellan avsättningen du gjorde för 2024 års inkomster i förra årets deklaration (som du gjorde våren 2025) och summan av de **egenavgifter** som slutligen påförts för 2024. Dessa framgår av slutskattebeskedet som du fick senast i december 2025.

Om Skatteverket föregående år ändrade i din deklaration kan ändringar av avsättningen också ha skett och ska då framgå av brevet från Skatteverket.

Föregående års avsättning för egenavgifter förs nu in som en tillkommande post i författarbilagan och/eller på NE-blanketten, sid 2, R40. Summan av påförda avgifter enligt slutskattesedeln förs in som ett avdrag på författarbilagan och/eller på NE-blanketten, sid 2, R41.

Resultatet av detta blir en plus- eller minuspost som påverkar din inkomst. Om vi anknyter till exemplet i modellen i författarbilagan har författaren B Skrivenius föregående år gjort en avsättning med 35 000 kr. Vid taxeringen blev hans faktiskt påförda avgifter 28 000 kr. Mellanskillnaden, 7 000 kr, återförs genom denna som intäkt till beskattning.

Gjorde du ingen avsättning alls i deklarationen förra året, och har egenavgifter ändå påförts dig enligt slutskattebeskedet, ska du ändå föra in avgifterna som en avgående post i författarbilagan eller NE-blanketten, sid 2, R41.

6.2 AVSÄTTNING FÖR EGENAVGIFTER

Gör inte avsättning om du har så gott som uteslutande eller uteslutande författar- och översättarinkomster för vilka uppdragsgivare ska betala avgifter, dvs. Intäkt I.

Huvudregel
Om du endast har F-inkomster i din verksamhet så beräknas avdraget normalt till 25 % av verksamhetens överskott efter avstämning av egenavgifter, d.v.s. 25 % av beloppet på NE-blanketten, sid 2, R42. Den framräknade avsättningen förs in under R43. Om du är pensionär ska avsättningen (schablonavdraget) vara lägre, se avsnitt 3.2.

1. Utgå ifrån inkomst av verksamheten efter avstämning av egenavgifter.
2. Du har nu räknat fram underlaget för egenavgiften. Beräkna avsättningen till 25 % av underlaget. Om du är pensionär, se avsnitt 3.2
3. För in ditt avsättningsbelopp på författarbilagan. På NE-blanketten ska beloppet föras in vid R43.

Här nedan kan du följa B Skrivenius beräkning avseende avsättning för egenavgiften i enlighet med huvudregeln.

1. Inkomst av verksamheten efter avstämning 192 000 kr.
2. B Skrivenius underlag för avsättning uppgår till 192 000 kr – avsättning sker med 25 % dvs 48 000 kr.
3. Avsättningen förs in på författarbilagan och NE-blanketten, sid 2, R43.
4. Generell nedsättning av egenavgifterna sköts sedan automatiskt av Skatteverket och syns inte i din deklarationsbilaga.

Special
Denna situation är speciell för dig som har både A- och F-skatt. Om du har både inkomster i

näringen där du själv respektive din uppdragsgivare ska betala avgifter ska avsättningens storlek räknas ut på följande sätt:

1. Utgå ifrån inkomst av verksamheten efter avstämning av egenavgifter.
2. Räkna ut hur stor del av verksamhetskostnaden som innefattas av intäkter där uppdragsgivare erlägger sociala avgifter. För in intäkten och beräknad andel kostnader på Inkomstdeklarationen sid 2, 10,5.
3. Minska intäkter där uppdragsgivare erlägger sociala avgifter med kostnaden som belöper på dessa utgifter.
4. Minska inkomsten av verksamheten (enligt punkt 1) med det belopp du räknat fram enligt punkt 3.
5. Du har nu räknat fram underlaget för egenavgiften. Beräkna därefter 25 % av resterande underlaget. Om du är pensionär se avsnitt 3.2.
6. För in ditt avsättningsbelopp på författarbilagan. På NE-blanketten ska beloppet föras in vid R43.

INKOMST AV NÄRINGSVERKSAMHET – INFÖRS PÅ HUVUDBLANKETTEN

När författar- och översättarbilagan och NE-blanketten nu är fullständiga ska årets nettointäkt föras in på huvudblankett 1, sid 2, 10.1.

7.1 DEKLARERA PÅ NÄTET

Numera kan även näringsidkare deklarera på nätet. Första steget är att skaffa en e-legitimation/mobilt bank-id och den får man genom kontakt med sin bank. Huvudblanketten fyller du och signerar på Skatteverkets webbplats. Även den separata Momsdeklarationen kan lämnas digitalt. All information finns så klart på nätet, *Skatteverket.se*. Se även vår digitala snabbguide i inledningen.

MERVÄRDESSKATT

8.1 REDOVISNING AV MERVÄRDESSKATT

Likt förra året ska mervärdesskatten inte längre redovisas i Inkomstdeklarationen, utan den ska istället tas upp i en mervärdesskattedeklaration. Mer om blanketten kan du läsa på Skatteverkets hemsida där det också finns exempel. Till stor del påminner den nya blanketten om den gamla momsbilagan.

Deklarationen skickas till dig ca en månad innan du ska deklarera, dvs. i mitten av april för den som inte haft handel med EU. Om den inte kommer, ring Skatteverket. Den finns också att göra på Skatteverkets hemsida vid inlogg med BankID.

Under avsnitt A i deklarationen redovisar du momspliktig intäkt (exklusive moms) och under avsnitt E redovisar du försäljning utanför Sverige. Siffrorna kan du hämta från NE-blanketten, sid 1. Du redovisar sedan själva utgående momsbeloppet under avsnitt B och delar där upp momsen på 6, 12 och 25 %. Under avsnitt E, 42 skall du också ta upp annan momsfri intäkt, t ex författarpenning eller ersättning för ett momsfritt framträdande.

Moms som du själv betalat ska dras av under avsnitt F – ingående moms att dra av.

Momsen ska alltid summeras vid avsnitt G.

Om du enbart haft momspliktiga intäkter i verksamheten (inklusive s.k. oberoende bidrag t ex författarpenning) så kan du lyfta all moms du betalat under året. Observera att kravet på kvitto/faktaunderlag är absolut – saknas detta kan du inte uppskatta betald moms.

Om du haft blandade intäkter under året dvs. både med och utan moms måste du proportionera ditt momsavdrag. Detta sker antingen procentuellt, d.v.s. om hälften av dina intäkter är momspliktiga så lyfter du hälften av momsen, eller efter verkliga förhållanden, dvs. du tittar på varje kostnad och tänker efter om den hör samman med momsinkomster eller inte.

Den moms som du inte lyfter av vid avsnitt F ska dras som kostnad på NE-blanketten. Enklast är att lägga till eventuell momskostnad bland övriga kostnader på NE-blanketten, sid 1, R6. Det ska också bokas upp i bokföringen från momskontot.

Har du betalt mer moms än vad du tagit ut från uppdragsgivare så får du tillbaka den. Om du tagit ut mer än vad du själv betalt så ska detta betalas in. Om du ska betala in moms så ska momsen finnas på skattekontot den dag deklarationen ska lämnas in. **Du kan alltså inte vänta att betala momsen tills du får din vanliga skattsedel.**

B Skrivenius har tagit ut 6 % moms på alla sina intäkter. På författarpenningen ska dock ingen

moms utgå. Denna behandlas som ett s.k. oberoende bidrag vilket innebär att den inte påverkar din avdragsrätt för moms.

B Skrivenius har tagit ut moms med sammanlagt 14 400 kr som han redovisar vid avsnitt B punkt B. Han har erlagt moms med sammanlagt 12 500 kr och detta belopp för han in vid avsnitt F, punkt 48 på momsblanketten.

Om du har besvärliga momsproblem, t ex med export och inköp som gjorts utomlands, hänvisas till Skatteverkets allmänna ”Momsbroschyren” samt ”Moms inom kulturområdet” som beskriver när och med vilken procent moms ska tas ut. Tänk att inköp utomlands kan vara något så vardagligt som ett inköp via nätet – där försäljningen sker i ett annat EU-land. Ett sådant inköp, där du fått betala utan att erlägga VAT, innebär att du ska ha deklarerat moms redan i februari 2025.

Till sist några ord om den nya möjligheten att helt slippa redovisning av moms. Med syftet att förenkla för små företag finns det en ny möjlighet att begära sk momsbefrielse. Detta gäller dock bara den som har beräknade intäkter före moms på högst 30 000 kr. Om den gränsen sedan överskrids under verksamhetsåret måste man fr om detta återgå till att fakturera moms och får då också möjlighet att dra av för den moms man själv betalt. En viktig förutsättning är att detta enbart gäller handel i Sverige. Får man inkomster från utlandet så måste momsreglerna följas. Sammanfattningsvis är regelverket nog bäst för den som har mycket liten verksamhet, få kostnader och endast får inkomster från Sverige. Läs mer om detta i Momsbroschyren sid 11ff.

8.2 MERVÄRDESSKATT VID EU-HANDEL

Det har införts nya regler om moms vid s.k. omvänd skattskyldighet inom EU. För författare aktualiseras omvänd skattskyldighet vid försäljning av en tjänst till en näringsidkare i ett annat EU-land. Det är här mycket viktigt att veta om du säljer till en näringsidkare eller inte. Tjänsten anses i dessa fall omsatt i det land där köparen är etablerad och skall beskattas i det landet. Royaltyutbetalningar från utlandet anses vara betalning för en utförd tjänst och att dessa kommer att omfattas av den omvända skattskyldigheten. För det fall du går genom en svensk agent påverkas du inte av de nya reglerna.

Värdet av momsfri försäljning inom EU:s momsområde ska rapporteras i en periodisk sammanställning som kan lämnas elektroniskt eller på blankett SKV 5740. Sådan försäljning redovisas sedan i avsnitt E i Momsdeklarationen. Vid omvänd skattskyldighet har man som säljare avdragsrätt för ingående moms enligt de allmänna bestämmelserna, trots att man inte ska redovisa någon utgående moms.

Den som tillhandahåller kulturella, pedagogiska, idrottsliga, vetenskapliga och liknande tjänster kan bli skattskyldig i ett annat land. Detta innebär att den som åker t ex Tyskland för att uppträda på konsert, delta i en konferens eller på annat sätt framföra upphovsrättsligt skyddat material, blir skattskyldig i Tyskland. I dessa situationer ska man alltså momsregistrera sig och inbetala moms i Tyskland. Vissa länder har dock beloppsgränser för denna skyldighet.

Man kan även ansöka om återbetalning av utländsk moms. Detta sker genom en elektronisk ansökan. Beloppsgränsen ligger på mellan 500 - 4 000 SEK. Dock kan vara bra att veta att det är väldigt osäkert huruvida man kommer att få tillbaka några pengar då systemet är nytt. Därför är det fortfarande enklast att dra momsen som kostnad i NE-blanketten, R6.
Berörs du av de nya reglerna finns mer information att hämta på Skatteverkets – sök på återbetalning utländsk moms.

8.3 Nyheter – två viktiga momsnyheter

Skatteverket har i ett nytt ställningstagande augusti 2021 redogjort för vilka utbildningstjänster som ska vara undantagna från moms. Detta innebär att s.k. skolbesök av författare, dramatiker inte längre uppfyller kraven för momsbefrielse. Detta innebär att moms ska läggas på fakturan med 25 % för dessa tjänster.
Enbart en uppläsning i en skola bör dock fortfarande vara undantagen enligt de regler som gäller för framförande av litterärt verk.
Om du utfört uppdrag och fakturerat efter det att ställningstagandet publicerades finns en risk att moms kan krävas på dessa uppdrag. Du bör då försöka efterfakturera dessa uppdrag med ett påslag för moms med 25 %.

Till sist några ord om den nya möjligheten att helt slippa redovisning av moms. Med syftet att förenkla för små företag finns det en ny möjlighet att begära sk momsbefrielse. Detta gäller dock bara den som har beräknade intäkter före moms på högst 30 000 kr. Om den gränsen sedan överskrids under verksamhetsåret måste man fr om detta återgå till att fakturera moms och får då också möjlighet att dra av för den moms man själv betalt. En viktig förutsättning är att detta enbart gäller handel i Sverige. Får man inkomster från utlandet så måste momsreglerna följas. Sammanfattningsvis är regelverket nog bäst för den som har mycket liten verksamhet, få kostnader och endast får inkomster från Sverige. Läs mer om detta i Momsbroschyren sid 11ff.

9.1 SKATTEUTRÄKNING OCH SKATTEKONTO

Idag kan man få hjälp med en preliminär skatteberäkning på tre sätt. Antingen besöker man Skatteverket och använder deras dataterminaler för uträkningen eller ber en handläggare om hjälp. Alternativt kan man med tillgång till nätet enkelt räkna ut sin skatt med hjälp av en tjänst på *Skatteverket.se*. Om man lämnar sin deklaration via Skatteverkets e-tjänst så får man per automatik en skatteberäkning. Då kan man också göra sin fyllnadsinbetalning före den 2 maj 2026 – vilket minskar kostnadsräntan.

Det kan vara bra att veta att Skatteverkets preliminära skatteuträkning som du får tillsammans

med den förtryckta blanketten inte tar någon hänsyn till eventuella fyllnadsinbetalningar och inte är avstämt mot ditt saldo på skattekontot. Som tidigare nämnt är den dessutom med allra största sannolikhet felvisande.

För några år sedan ändrades många av de välkända begreppen som hängde ihop med skatteinbetalning. Det heter inte längre kvarskatt, kvarskatteavgift, fyllnadsinbetalning, överskjutande skatt etc. Istället knyts nu skattebetalningarna helt till ditt personliga skattekonto och på detta konto kan du beroende på vid vilken tidpunkt inbetalningarna sker drabbas av intäkts- respektive kostnadsränta. Räntor räknas nu ut dag för dag så att en missad inbetalning får mindre drastiska effekter än tidigare.

Istället för slutskattesedel fick du i december 2025 slutskattebesked samt ett kontoutdrag från ditt skattekonto. Vid ett s.k. underskott på skattekontot (tidigare kallat kvarskatt) fick du 90 dagar att betala in fr. o m det beslutsdatum som framgår av slutskattebeskedet. Observera att inbetalningar på skattekonto nu ska ske med personliga kodade inbetalningskort. Man kan inte längre hämta dessa på post och bank utan måste beställa via servicetelefon 020-56 70 00 eller via hemsidan. Man kan också via Skatteverkets hemsida räkna ut ett OCR-nummer som kan användas vid betalning.

Skattekontot är en komplicerad konstruktion som ofta skapar förvirring. Om man t ex betalar in en extra summa på skattekontot i februari för att undvika ränta på sin beräknade kvarskatt, så kommer detta överskott på skattekontot att ge ränta hela året. Vid årets slut i december när Skatteverket ser att detta egentligen inte var ett överskott utan istället en fyllnadsbetalning kommer denna ränta att försvinna, d.v.s. kvittas mot den avgift som skulle ha utgått om man inte betalat in i förväg. Ränteberäkningarna blir då mycket svårförståeliga för en lekman.

Det går inte heller att destinera en viss betalning till en viss skatt. Om en författare t ex har ett underskott på skattekontot sedan december (vad vi tidigare kallade en kvarskatt) och vill prioritera en fyllnadsinbetalning för nästa år, för att eventuellt göra en avbetalningsplan med Kronofogden om den gamla skulden, så går detta inte. Fyllnadsinbetalningen räknas först av mot den gamla skatteskulden, dvs. skattebetalningarna finns i ett sammanhållet system vare sig de avser F-skatt eller det som tidigare betecknades kvarskatt eller fyllnadsinbetalning. Detta är ett nytt sätt att tänka. Läs mer om detta i ”Skatteuträkningsbroschyren SKV 425”.

TAXERING, OMPRÖVNING OCH ÖVERKLAGANDE

10.1 TAXERING

Deklarationerna kommer att handläggas av Skatteverket. Skatteverket fattar alla taxeringsbeslut. Det finns numera regler om att vissa ärenden skall prövas av en särskild kvalificerad beslutsfattare.

10.2 OMPRÖVNING

Skatteverket har en utvidgad rätt att ompröva sina beslut. Detta får, under förutsättning att ändringen är till den skattskyldiges fördel, ske under fem år efter taxeringsåret. Under samma tid har den enskilde också möjlighet att själv begära omprövning. Skatteverket får vidare under ett år efter taxeringsåret ompröva beslut till nackdel för den skattskyldige.

Om man har nekats ett avdrag bör man i kontakterna med Skatteverket förklara avdraget så ingående som möjligt – skicka in kvitton mm. Skatteverket är ofta dåligt insatta i författares och översättares verksamhet. Det finns också möjlighet att begära personlig inställelse och därmed ha möjlighet att lämna sakupplysningar muntligt.

10.3 ÖVERKLAGANDE

Även överklagande till förvaltningsrätten omfattas av den förlängda tidsfristen. Detta innebär att man först kan begära omprövning hos Skatteverket och därefter vända sig till förvaltningsrätten. Men det finns ingenting som hindrar att man direkt överklagar Skatteverkets beslut till förvaltningsrätten.

Överklagande ska vara skriftligt och sändas till Skatteverket i det län där hemortskommunen för taxeringsåret (det år man lämnar in deklarationen) är belägen. Överklagande av förra årets taxering ska ha kommit till Skatteverket före utgången av 2031, d.v.s. senast den 31 december 2031.

Observera att besvären ska inges till Skatteverket. Besvären kommer dock att behandlas i förvaltningsrätten. Ange därför i din skrivelse att det är ett överklagande till förvaltningsrätt av Skatteverkets beslut.

Hos Skatteverket eller i förvaltningsrätten kan man få ett standardformulär att fylla i. På den blanketten finns utrymme för att utveckla skälen till överklagande. Det är kostnadsfritt att överklaga, men man bör veta att handläggningen kan ta mycket lång tid, upp till ett par år. I vissa fall har väntetider upp till sex-sju år rapporterats.

I vissa fall finns det möjlighet att få täckning för kostnader i samband med ett överklagande, t ex för experthjälp. Detta måste dock sökas redan i samband med överklagandet och kriterierna är snäva.

10.4 SKATTETILLÄGG

Skattetillägg kan påföras om du lämnar oriktig uppgift i din deklaration. Även att utelämna en uppgift kan vara att betrakta som oriktig uppgift. Om man låter bli att deklarera så kan skattetillägg också påföras. Det spelar ingen roll om du lämnat någon oriktig uppgift med flit eller inte. Man kan befrias från tillägget om misstaget är ursäktligt med hänsyn till ålder, sjukdom eller uppgiftens art. Detsamma gäller om man felbedömt en regel eller fått fel information av kontrolluppgift eller Skatteverket. Man kan också befrias om avgiften inte är rimlig i förhållande till det fel som begåtts.

Att skriva eller räkna fel ska inte ge skattetillägg. Dock så måste felskrivningen vara uppenbar. Slarv ses inte som någon ursäktlig omständighet för befrielse av skattetillägg. Skattetillägg ska inte påföras om du sanningsenligt berättar alla fakta för Skatteverket i din Inkomstdeklaration, men drar en felaktig slutsats. Om du t ex fått en inkomst som du kanske tror är skattefri, så ska du motivera varför du inte tar upp den i deklarationen.

Många tror att det alltid går bra att begära ett avdrag och att ingenting kan hända mer än att man får nej. Detta är dock en sanning med modifikation. Att begära avdrag helt på ett alltför vidlyftigt sätt kan i värsta fel ge skattetillägg. Alla avdrag ska ha samband med verksamheten och det ska finnas en rimlig grund för att man ansett kostnaden avdragsgill.

EN ÅTERBLICK PÅ FÖREGÅENDE ÅR

I samband med att man upprättar årets deklaration bör man också se tillbaka och göra en kontroll av att förra årets skatt och avgifter beräknades på rätt sätt.

11.1 KONTROLL AV 2023 ÅRS SLUTSKATTEBESKED

En kontroll av att din skatt och dina egenavgifter blev rätt beräknade förra året gör du enklast på följande sätt:

1. Börja med att jämföra den taxerade förvärvsinkomsten som du räknade fram i din deklaration (se kopian av föregående års deklaration) med den taxerade förvärvsinkomsten som står angiven på slutskattsedeln. Om Skatteverket har beslutat om några ändringar i deklarationen ska du i stället jämföra slutskattebeskedet med de siffror som står angivna i beslutet. Om dessa siffror inte överensstämmer – ta genast kontakt med Skatteverket och be om en förklaring. Kontrollera vidare att du tillgodoräknats rätt preliminär skatt. Här kan det ha uppstått fel som beror på att överstrykningar i den förtryckta blanketten inte beaktats.

2. Man bör också undersöka om de egenavgifter som debiterades vid 2019 års taxering är rätt beräknade. Detta illustreras enklast med ett exempel:

A har haft 10 000 kr i intäkter som han själv ska betala avgifter på. Dessutom har han haft 5 000 kr i intäkter som uppdragsgivaren ska betala avgifter på. Totala intäkter blir därmed 15 000 kr. Kostnaderna i verksamheten är 3 000 kr.

Nettointäkt = 15 000 – 3 000 = 12 000.

A gör en avsättning för egenavgifter med 2 000 (25 % på 12 000 – 4 000 = 8 000). Vi bortser från eventuell avstämning avseende tidigare år.

A:s taxerade inkomst blir sålunda 10 000 (nettointäkten minus avsättningen till egenavgifter). Avgiftsunderlaget som Skatteverket ska beräkna avgifter på blir nu de intäkter som A ska betala avgifter för, minus de kostnader som belöper på dessa intäkter och minus avsättningen för egenavgifter.

Beräkning av avgiftsunderlag: 10 000 – 2 000 (2/3 av kostnaderna belöper på intäkter där A ska betala avgifter) – 2 000 = 6 000. Avgiftsunderlaget = 6 000 kr. På detta belopp ska A betala avgifter med 28,97 % dvs. 1 738 kr. I detta fall innebär det att skattsedel ska utvisa att avgifter debiterats med 28,97 %, d.v.s. 1 738 kr.

Det här exemplet avser en normalsituation, men man ska veta att beräkningen av avgiftsunderlag

kan vara mycket komplicerad. Ovanstående exempel är därför tänkt endast som en illustration av hur man kan göra ett överslag beträffande avgiftsdebiteringen.

Har du därför mer komplicerade förhållanden eller stämmer inte debiteringen när du gör ett överslag – ta kontakt med Skatteverket och be att få tala med någon som har hand om avgiftsdebitering i din församling. Den personen kan då ta fram din deklaration och kontrollera att avgifterna beräknats rätt.
Det viktigaste är att se efter att avgifter inte har debiterats på intäkter där uppdragsgivare ska betala avgifterna. Om du själv betalar egenavgifter ska också meningen "nedsättning av egenavgifterna för aktiv näringsverksamhet har gjorts med x kr". Återfinns inte den meningen måste du begära sådan nedsättning hos Skatteverket.

Om det upptäcks fel i avgiftsdebiteringen kan detta ofta rättas omedelbart av Skatteverket, men i vissa fall kan det bli nödvändigt att överklaga till förvaltningsrätt.

11.2 INFORMATION OM BOKFÖRING

Sedan 2007 skall alla näringsidkare som omsätter högst 3 miljoner kr, upprätta ett s.k. förenklat årsbokslut. Den som driver näringsverksamhet är enligt lag bokföringsskyldig. I praktiken har dock många författare, dramatiker och översättare en mycket elementär, för att inte säga bristfällig, bokföring. Skälet till detta är naturligtvis ofta att man saknar egen kunskap i bokföring och inte har råd att anlita en konsult som kan kosta alltifrån tiotusen kr/år och uppåt.

Det kan också vara som så att allt underlag finns för att skapa en bokföring, men sammanställningen saknas. Enligt lagen ska man bokföra alla affärshändelser kronologiskt och systematiskt skyndsamt.

Att lära sig grunderna i bokföring sker enklast genom att låna en bok för gymnasiet som behandlar redovisning och bokslut. Fördelen med gymnasieböckerna är att dessa ofta är pedagogiska och läsvänliga och är fyllda med tydliga exempel ur verkligheten. Ofta finns det också bra övningsmaterial att tillgå. Om man är mer bevandrad i ekonomi så finns det en flora av småföretagarlitteratur med inriktning på bokföring.

Nästa steg är att inköpa en s.k. grundbok alternativt ett datorprogram med bra instruktionsbok. Flera nya program som bygger på de nya bokföringsreglerna finns nu på marknaden. Om man normalt arbetar med dator i sitt skrivande så är det senare absolut att rekommendera. När man sedan startar sin bokföring bör man kontakta någon redovisningskunnig person för att få praktisk hjälp att komma igång. Det finns också nätbaserade tjänster som kan kopplas ihop med dina bankkonton, vilket kan vara smidigt för den som är lite hemma i tjänster på nätet.

Till slut bör man skapa ett system i sin ekonomi som gör att bokföringen inte blir liggande.
Man bör också försöka att skilja sin verksamhet från sin privata ekonomi genom att öppna separata konton. Att tänka igenom hur fakturor, räkningar och kontanta utlägg ska skötas för att komma in i bokföringen kräver planering. I samband med bokföringen kan man också göra

minnesnoteringar på kvitton för att kunna motivera dessa vid förfrågningar. En välordnad bokföring är det bästa argumentet vid en eventuell förfrågan från Skatteverket.

Läs mer om de nya bokföringsreglerna i Skatteverkets broschyrer ”Bokföring, bokslut och deklaration Del 1” och ”Bokföring, bokslut och deklaration Del 2”.

INFORMATION OM F-SKATT

12.1 FRÅGOR OCH SVAR OM F-SKATTEN

Vad är preliminärskatt?
Det är den skatt man löpande betalar in under inkomståret och som du får tillgodoräkna dig vid fastställandet av slutlig skatt. Följande år deklarerar man sin inkomst och den definitiva skatten räknas fram. För näringsidkare beräknas också sociala avgifter på inkomsten. Den sammanlagda summan jämförs med vad man betalat in preliminärt och resultatet redovisas på slutskattebeskedet som skickas ut i slutet av året. Preliminärskatt kan utgå antingen som A- eller F-skatt.

Vad är skillnaden mellan A-skatt och F-skatt?
A-skatt innebär att den som utbetalar ersättning är skyldig att dra skatt och betala in sociala avgifter. F-skatt innebär att den som utbetalar en ersättning inte är skyldig att innehålla skatt eller betala sociala avgifter. Hela ersättningen betalas ut och författaren ansvarar själv för att skatt och avgifter betalas in.

Det finns också en slags specialvariant av A-skatt som kallas särskild A-skatt och som Skatteverket kan påföra utan att man sökt om den. Det innebär att den som har A-skatt får betala extra per månad för att täcka skatten på vissa intäkter där utbetalaren inte drar skatt. Om man får särskild A-skatt påförd är det ofta lika enkelt att byta till F-skatt för hela sin verksamhet. Förra året fick många författare ett föreläggande om särskild A-skatt. Det är ett sätt för Skatteverket att få in skatten tidigare.

Vilka får F-skatt och hur fungerar det?
Den som bedriver näringsverksamhet kan få F-skatt. Yrkesverksamma författare och översättare är skattemässigt att betrakta som näringsidkare. Man måste ansöka om F-skatt på en särskild blankett, ”Skatte- och avgiftsanmälan SKV 4620”, som man får från Skatteverket. På blanketten räknar man fram sin preliminära inkomst för kommande år och får sedan i retur ett godkännande för F-skatt samt 12 stycken inbetalningskort som ska betalas varje månad.
Om inkomsten blir lägre än vad man räknade med kan man jämka F-skatten under året.

Förändras min bokföring när jag får F-skatt?
Det är viktigt att du under inkomståret 2025 har ordning på dina räkenskaper, då ett flertal ersättningar kommer att betalas ut utan att skatt eller avgifter är erlagda. En tumregel kan vara att 50 % av utbetalt belopp sätts in på ett sparkonto för kommande fyllnadsinbetalning av skatt. Vid högre inkomster kan du behöva reservera en större andel av inkomsten. Har du F-skatt betalar du varje månad ett belopp som grundar sig på tidigare deklarerade inkomster eller på

ingiven preliminärdeklaration. Som näringsidkare är du bokföringsskyldig enligt bokföringslagen, vilket innebär att affärshändelser, genom verifikationer och kvitton, ska noteras systematiskt i kronologisk följd.

Kan man ha både F-skatt och A-skatt?
Ja, det är möjligt att ha både F- och A-skatt. T ex en författare som har en anställning vid sidan om sin författarverksamhet. För anställningsinkomsten betalas A-skatt och för författarinkomsten F-skatt. Samma sak gäller pensionärer som alltid måste ha A-skatt på sin pension. När man deklarerar har man då både inkomst av tjänst och näringsverksamhet.

Hur ska jag veta vad jag kommer att tjäna nästa år?
Detta är en mycket svårbesvarad fråga för frilansare. Det enklaste är att göra en försiktig prognos. Blir inkomsten högre kan man sända in en ny preliminärdeklaration eller spara pengar till fyllnadsinbetalning. Det är viktigt att hålla reda på hur mycket man tjänar så att man märker när den uppgivna inkomsten i den preliminära deklarationen passeras. I det ögonblicket måste man börja sätta av ungefär hälften av sina inkomster för att täcka kommande fyllnadsinbetalning.

Ska jag söka F-skatt?
De flesta författare och översättare tjänar på att ha F-skatt. Höga kostnader i verksamheten medför att fördelarna ökar. I några fall kan det dock vara fördelaktigt att behålla sin A-skatt:

- Om inkomsterna av verksamheten är mycket låga i jämförelse med övriga inkomster.

- Om man har även ett annat yrke (som anställd) och är ansluten till a-kassan. Rätten till a-kassa kan i vissa fall påverkas av att man även driver näringsverksamhet.

- Om man har mycket ojämna inkomster och därför svårt att planera sin ekonomi. Det kan finnas en trygghet i att skatter och sociala avgifter betalas in löpande.

Lägg dock märke till att en A-skattsedel inte är någon garanti för att skatt dras och avgifter erläggs. För vissa upphovsrättsliga ersättningar ansvarar man själv för att skatt och avgifter betalas.

Om jag behåller min A-skatt – dras då skatt och avgifter på samtliga inkomster?

Förlagsavtalen
Royaltyersättningar betalas ut som bas royalty. Möjligheterna att träffa likställighetsavtal

upphörde den 1 april 1993. Du erlägger själv skatt och avgifter. Då det i detta fall är fråga om en rättighetsupplåtelse behöver inte förlaget dra skatt och betala avgifter även om du endast har A-skattsedel.

Radio- och Tv-avtalen
Sedan 1993, då avtalen skrevs om på området så inkluderar ersättningen du får ut sociala avgifter och motsvarande semesterersättning. Om du har A-skatt dras skatt och avgifter. Enda undantaget gäller vid vissa rättighetsupplåtelser av tidigare utgivna verk, då ersättningar betalas ut brutto.

Garanterad författarpenning
Sveriges författarfond betalar ut garanterad författarpenning utan att dra skatt och avgifter, även om du endast har A-skatt, då garantin skatterättsligt är att se som en ersättning för en rättighetsupplåtelse.

MODELL FÖR FÖRFATTAR- OCH ÖVERSÄTTARBILAGAN

B Skrivenius (huvudregeln)

INKOMST AV NÄRINGSVERKSAMHET

Yrkesmässig författar- och översättarverksamhet

INTÄKTER

Vid tillämpning av huvudregeln erlägges egenavgifter av mig själv:

	Mig Själv	**Utgår ej**
SVT	35 000	
SR	45 000	
NoK	135 000	
Litteraturfrämjandet	15 000	
R o S	10 000	
Författarpenning	30 000	
Sjukpenning		7 500
Summa	**270 000**	**7 500**
	R44	

SUMMA intäkter: 270 000
(exkl. sjukpenning)

KOSTNADER
(allt utom avskrivningar förs in på R6)

Hyra, arrenden och andra utgifter för hyrda lokaler	R6	22 000
Förbrukningsmaterial och förbrukningsmaterial	R6	3 200
Kontorsmaterial och trycksaker	R6	5 300
Reparation, underhåll av maskiner och inventarier	R6	1 800
Telefon, postbefordran	R6	4 300
Frakter, transporter och resor	R6	11 200
Avdragsgill representation	R6	2 800
Övriga utgifter	R6	2 900
Avskrivningar maskiner, inventarier	R10	10 500
Kostnader för resor med egen bil i verksamheten	R6 (om det är resor mellan hem och arbete R16)	11 000
Summa kostnader		**75 000**

ÅRETS RESULTAT (R11 + R12)	195 000
Avgår periodiseringsfond	10 000
Sammanlagd inkomst av verksamheten	**185 000**

AVSTÄMNING AV EGENAVGIFTER

Sammanlagd inkomst av verksamheten	185 000

Förgående års avsättning	+ 35 000
Påförda egenavgifter (enligt slutskattebesked)	– 28 000
Inkomst efter avstämning:	**192 000**

AVSÄTTNING AV EGENAVGIFTER

Inkomst efter avstämning	192 000
Avgiftsunderlag	192 000
Avsättning (25 % x 192 000)	41 333
Sjukpenning (R44)	+ 7 500
Årets nettointäkt i förvärvskällan (förs in på Inkomstdeklaration, sid 2, punkt 10.1)	**158 167**

12.2 MÅSTE-KOLLA-LISTA

Deklaration 2025 – taxeringsår 2026 (enskild näringsverksamhet)

1. Grundläggande formalia

☐ Har du upprättat **förenklat årsbokslut** (om omsättning ≤ 3 mkr)?
☐ Stämmer **verksamhetens art** och är den markerad som **aktiv** på NE?
☐ Är bokslutet **underskrivet** (om analogt) och sparat?

2. Intäkter – fullständighet & rätt placering

☐ Alla **fakturerade intäkter** är med (även obetalda kundfordringar)
☐ Kontrolluppgifter jämförda mot egen bokföring
☐ Intäkter som hör till näringen är **inte dubbelbeskattade** (förtryckt + NE)
☐ Rätt uppdelning:

- ☐ Momspliktiga intäkter (NE R1)
- ☐ Momsfria intäkter (NE R2)

☐ Sjukpenning grundad på näring redovisad på **NE R44**
☐ Uttag från upphovsmannakonto korrekt redovisat (NE R27)

3. Moms – ett av de vanligaste felen

☐ Intäkter och kostnader redovisade **utan moms** i NE
☐ Moms redovisad **endast** i momsdeklarationen
☐ EU-inköp (Facebook, Adobe m.fl.) redovisade som **omvänd skattskyldighet**
☐ Periodisk sammanställning inlämnad vid EU-försäljning
☐ Rätt momssats använd:

- ☐ 6 % på upphovsrätt
- ☐ 25 % på föreläsningar/undervisning (med undantag)

4. Kostnader & avdrag

☐ Endast **verksamhetskostnader** avdragna – inga privata levnadskostnader
☐ Representation:

- ☐ Ingen inkomstskattemässig avdragsrätt för måltider
- ☐ Momsavdrag max 300 kr/person
  ☐ Arbetsrum:
- ☐ Rätt typ (särskilt inrättat / schablon)
- ☐ Rätt belopp (4 000 kr lägenhet / 2 000 kr hus vid schablon)
  ☐ Resor:
- ☐ Tjänsteresor ≠ resor bostad–fast arbetsplats

- ☐ Egen bil: max 25 kr/mil
  ☐ Inventarier:
- ☐ Direktavdrag eller avskrivning korrekt valt
- ☐ Avskrivningar stämmer med anskaffningsår

5. Periodiseringsfond & expansionsfond

☐ Har du **periodiseringsfond från 2019 (tax 2020)**?
→ ☐ Återförd senast nu
☐ Samtliga periodiseringsfonder listade och kontrollerade
☐ Avsättning 2025 inom tillåtna gränser
☐ Expansionsfond:

- ☐ Rätt kapitalunderlag (SKV 2196)
- ☐ Expansionsfondsskatt 20,6 % beaktad

6. Räntefördelning (ofta missad!)

☐ Kapitalunderlag beräknat (SKV 2196)
☐ Positiv räntefördelning utnyttjad om > +50 000 kr
☐ Negativ räntefördelning tillämpad om < –50 000 kr (obligatorisk!)
☐ Rätt procentsats enligt **statslåneräntan + 6 %**

7. Egenavgifter

☐ Föregående års egenavgifter korrekt avstämda (NE R40–R41)
☐ Schablonavdrag för egenavgifter korrekt:

- ☐ Full avgift → 25 %
- ☐ Endast ålderspensionsavgift → 10 %
  ☐ Rätt ålder/ersättningsstatus beaktad (pension, sjukersättning)

8. Pension & försäkringar

☐ Pensionsförsäkring korrekt ifylld:

- ☐ Avdrag NE R38
- ☐ Särskild löneskatt NE R39
  ☐ Avdraget även infört på **INK1 punkt 10.6**

9. Förtryckta uppgifter – dubbelkolla extra noga

☐ Förtryckta inkomster som hör till näringen **strukna eller omförda**
☐ Förtryckta pensionsavdrag inte avdragna två gånger
☐ Skatteberäkningen inte okritiskt accepterad

10. Skattekonto & F-skatt

☐ Skattekontot avstämt
☐ Inbetald preliminärskatt korrekt förifylld
☐ Behov av jämkning/F-skatteändring identifierad inför 2026

11. Formella avslut

☐ NE-resultat överfört till rätt ruta på INK1
☐ Övriga upplysningar ifyllda vid osäkra avdrag (öppet yrkande)
☐ Momsdeklaration inlämnad i rätt tid
☐ Deklarationen inskickad senast **4 maj 2026**

Om något känns osäkert:

Redovisa öppet i "Övriga upplysningar"
Det minskar risken för skattetillägg även om Skatteverket skulle göra en annan bedömning.